

శ్రీ రామ కృష్ణ లీలా మృతము

(లేక శ్రీరామకృష్ణ జీవిత చరిత్ర)

అనువాదకలు :

కీ. శే. వెదురుమూడి కృష్ణరావువంతులుగారు. బి. ఏ; శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు. బి. ఏ.

ప్రశస్తమైన వస్తువు, ఆకలంకమైన జీవితము, లోలో తరమైన సంకేతము. దేహమును పులకరింపజేయు ఆధ్యాత్మికానుభవములు—శైలి సరళము, సుధురము. భావ నిర్దుష్టము.—సర్వోధముల నమూనృపైన గ్రంథరాజము.

—శ్రీ పా. జే. రాజమన్నురంగారు, గౌ|| ప్రధాన న్యాయమూర్తి, మద్రాసు.

* * * ఈ గ్రంథము విద్యాయానురూపమై సుబోధమైన శైలిలో రచింపబడినదనుటకు ఎట్టి సందియమును లేదు. * * *

—శ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారు.

* * * ఆధునిక కాలములో పెంచదిన కొలది సహగ్రంథములలో, అన్ని విధముల నిది యొకటి. * * *

—శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణకర్తగారు.

526 పుటలు

(తృతీయ ముద్రణము)

వెల : రూ. 5/-

శ్రీ వివేకానంద జీవితచరిత్ర

(శ్రీ చిరంతనానందస్వామి ప్రణీతము)

ఇందు శ్రీ స్వాములవారి జీవితమున నింతకు పూర్వము గ్రంథనములుగాని ముఖ్య సంఘటన తెన్నియో శ్రీవారి సోదరశిష్యులవలన విని వ్రాయబడినవి. ఇది శ్రీ స్వాములవారి సంపూర్ణ చరిత్ర!

నిర్దుష్టమైన భాష, అందమైన అచ్చు, ఆకర్షకమైన రూపము.

438 పుటలు

(అష్టమ ముద్రణము)

వెల : { సాదా ప్రతి రూ. 3.50
అట్ట బైండు రూ. 4/-

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

(మూడవ కూర్పు)

రచయిత : శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ప్రతి స్త్రీయును పురుషుడును... చదువవలసిన గ్రంథ మిది... అమృతకలశము!... అనన్యసామాన్య నీతిమంజరి... తియ్యని తెలుగు... పాలవంటి శైలి... —ఆంధ్రప్రథ

246 పుటలు

వెల : రూ. 2/-

అద్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

VEDANTA KESARI (Running 50th year)

ENGLISH MONTHLY OF THE RAMAKRISHNA ORDER

Swami Vivekananda Birth Centenary Number (Illustrated)

An illustrated special issue of the *Vedanta Kesari* will be brought out in the month of **Aug. 1963** to commemorate the Birth Centenary of Swami Vivekananda. Articles from well-known scholars dealing with various aspects of Swami Vivekananda's life and teachings will be the contents of the number. It will comprise of the following :

- I. Hymns to Sri Ramakrishna and Swami Vivekananda
- II. What Holy Mother said of Swami Vivekananda
- III. How the Brother Disciples looked upon Swamiji (in their own words)
- IV. Homages to Swami Vivekananda
- V. Articles by
  1. Swami Nikhilananda, Head of the Ramakrishna-Vivekananda Center, New York, U.S.A.
  2. Swami Pavitrananda, Head of the Vedanta Society, New York, U.S.A.
  3. Swami Kailasananda, President, Ramakrishna Math, Madras.
  4. Dr. T. M. P. Mahadevan, Head of the Department of Philosophy, University of Madras.
  5. Swami Vimalananda, President, Ramakrishna Advaita Ashrama, Kalady.
  6. Swami Ranganathananda, Secretary, Ramakrishna Mission Institute of Culture, Calcutta.
  7. Swami Nisreyasananda, now in Salisbury, Southern Rhodesia.
  8. Swami Tapasyananda, Head of the Ramakrishna Ashrama, Trivandrum.
  9. Swami Shraddhananda, Assistant Minister, Vedanta Society, Northern California, U.S.A.
  10. Swami Nityabodhananda, Head of the Ramakrishna Vedanta Centre, Geneva, Switzerland.
  11. Swami Adidevananda, Head of the Ramakrishna Ashrama, Mangalore.
  12. Swami Budhananda, Assistant Minister, Ramakrishna-Vivekananda Center, New York, U.S.A.
  13. Swami Vandanananda of the Vedanta Society of Southern California, Hollywood, U.S.A.
  14. Mr Jean Herbert, author of many books and litterateur.
  15. Dr V. Raghavan, Head of the Sanskrit Department, University of Madras.
  16. Pravrajika Atmaprana from Ramakrishna Sarada Mission, Dakshineswar.
  17. Dr Roma Chaudhuri, Principal, Lady Brabourne College, Calcutta.
  18. Prof. P. S. Naidu.
  19. Dr Jatindra Bimal Roy Chaudhuri.
  20. Dr V. P. Varma from Patna University.
  21. Prof. Amiya Kumar Mazumdar, Principal, Govt. College, Krishnanagar.
  22. Prof. S. S. Raghavachar from University of Mysore.
  23. Prof. P. Sankaranarayanan, Bhavan's College, Bombay.
  24. Dr Clarence Shute, Professor of Philosophy, Massachusetts University, U.S.A.
  25. Prof. K. Subramanyam, ex Vice-Principal of Vivekananda College.
  26. Dr Suniti Kumar Chatterji, Chairman, Legislative Council (W. Bengal).

and many other distinguished writers.

Pages 200. Size D/c Octavo. Price Rs. 3. Postage 75 nP.

This Special Number will be sent to our regular subscribers on a nominal price of Re. 1 plus registration fee of 50 nP. So subscribers are requested to remit Rs. 1.50 for this issue. Annual Subscription is Rs. 5. Year starts in May. The Special Number will be about five times the usual issue with a number of illustrations.

It is an excellent medium for advertisement. Those who want to advertise in this issue are requested to contact the Manager, The Vedanta Kesari, immediately for reservation of space.

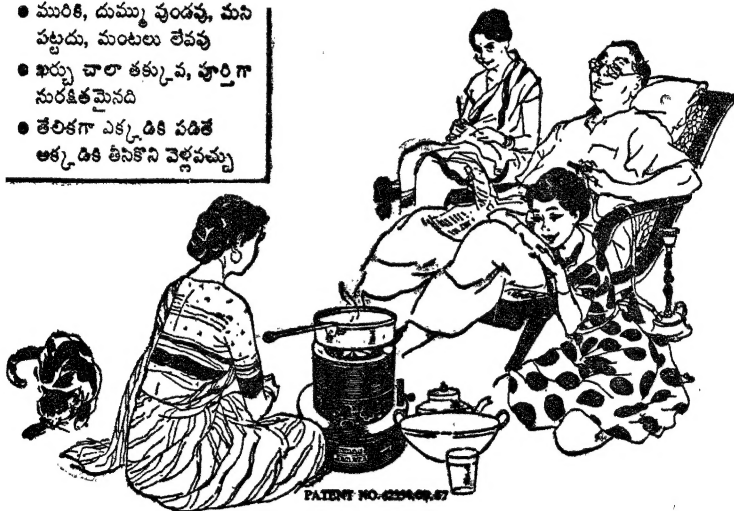
THE MANAGER, SRI RAMAKRISHNA MATH, MYLAPORE, MADRAS-4.

మంట చేస్తూనే ంచం

అడిగేయు నిమగ్న భజన శ్రమవారి
బట్టదు, ఈ ఆశ్రయకర శరణునా
శుకరా, శాశ్వతము నిచ్చి తిలకి
శోభిస్తున్నారే. బేరబాద కాలబద్ధి అడిగి
మాదిరి—పరిశ్రమబట్టి.

మురియు బేరబాద, బేర
బేరబాద, కళగి బేరబాద ము
కళగి బేరబాద ముగియగదు. ఈ బేర
శుకరా శ్రీ, నీర ముగియగదు, బేర
బేరబాద కళగి బేరబాద.

- మురికి, దుమ్ము వుండవు, మని
పట్టదు, మంటలు లేవవు
- ఖర్చు చాలా తక్కువ, పూర్తిగా
సురక్షితమైనది
- తేలికగా ఎక్కడికి పడితే
అక్కడికి తీసికొని వెళ్లవచ్చు

PATENT NO. 4229409.87

ఖాస్ జనతా కిరోసిన్ కుక్కర్

మంట బాగా

తేలికగా చేసుకోండి

ఉత్పత్తిదారు:

ఓరియంటల్ మెటల్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

77, బొంబార్ స్ట్రీట్, కలకత్తా-12

శ్రీ రామ కృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౯

౧౯౬౩, జూన్; శోభకృత్తు - డ్వైష్ణవము

సంచిక ౧౨

విషయ సూచిక

సౌందర్యలహరి	...	౪౦౯
శ్రీ వివేకానందమరందబిందువులు (గీ) - శ్రీ చింతనానందస్వామిల ఆనూక్తి	...	౪౧౩
శ్రీ యోగానందస్వామి - [సంపాదకీయము]	...	౪౧౬
బుద్ధ దేవుడు - శ్రీ వివేకానందస్వామి	...	౪౨౦
శ్రీ శంకర, రామానుజులు - (ప్రభాకర్)	...	౪౨౨
నాగురు దేవుడగు శ్రీ వివేకానందస్వామి సంస్మృతులు - శ్రీ సదాశివానందస్వామి	...	౪౨౫
శ్రీ రామకృష్ణపరమహంస విలాసము - శ్రీ శ్రీధరబాబు	...	౪౩౦
వార్తలు, విశేషాలు	...	౪౩౫
గ్రంథపరిచయం	...	౪౩౯

Our Thus Spake Series

Compiled by Swami Suddhasatwananda (except items 2 & 7)

1. **THUS SPAKE SRI RAMAKRISHNA** Pp. 128, Price nP. 40
Choicest selections from the sayings of Sri Ramakrishna
2. **THUS SPAKE VIVEKANANDA** Pp. 100, Price nP. 40
Most inspiring sayings of Swami Vivekananda
3. **THUS SPAKE THE HOLY MOTHER** Pp. 102, Price nP. 40
Choicest selections from the sayings of the Holy Mother
4. **THUS SPAKE THE BUDDHA** Pp. 120, Price nP. 40
Choicest selections from the sayings of Lord Buddha
5. **THUS SPAKE SRI KRISHNA** Pp. 108, Price nP. 40
Choicest selections from the sayings of Lord Krishna
6. **THUS SPAKE THE CHRIST** Pp. 110, Price nP. 40
Choicest selections from the sayings of Lord Jesus Christ
7. **THUS SPAKE PROPHET MUHAMMAD** Price nP. 40
Choicest selections from the sayings of Prophet Muhammad
8. **THUS SPAKE GURU NANAK** (Just Out) Price nP. 40
Choicest selections from the sayings of Guru Nanak

SRI RAMAKRISHNA MATH
MYLAPORE :: MADRAS-4

శ్రీ రామకృష్ణ మత ప్రచురణములు

740 పుటలు	శ్రీరామకృష్ణ సూక్తి సుధ (తొలికాపు)	రూ. 7/50
496 పుటలు	శ్రీ రామకృష్ణ లీలామృతము (ద్వితీయ ముద్రణము)	రూ. 5/-
144 పుటలు	శ్రీ శారదాదేవి	రూ. 1-25
312 పుటలు	శ్రీ శారదా ప్రసంగములు	రూ. 3-00
540 పుటలు	శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)	రూ. 3-50
482 పుటలు (సాదా) రూ. 3-50	శ్రీవివేకానంద జీవితచరిత్ర (అట్టలైండు)	రూ. 4/-
564 పుటలు	స్వామి - శిష్య సంవాదములు (ప్రథమ ముద్రణము)	రూ. 5/-
330, 324 పుటలు	సందేశతరంగిణి - 2 భాగములు (ఒక్కొక్క భాగము)	రూ. 3/-
402 పుటలు	పారమార్థిక సంభాషణలు	రూ. 3/-
శ్రీమద్భగవద్గీత	4 00	గీతచంద్ర 0 75 భక్తిమార్గము 0 50
బ్రహ్మచంద్ర బోధనలు	3 50	విశాఖా నగరీపన్యాసములు ... 50
జ్ఞానయోగము 4 00	రాజయోగము 2 50	గురుపదేశములు 50
కర్మయోగము 1 50	భక్తియోగము 1 50	శ్రీ శారదా సూక్తి నవనీతము 40
నారద భక్తి నూత్రములు ...	3/-	శ్రీకృష్ణవాణి 40
పరత్వ తృప్తసంగము ...	2/-	కృష్ణ సూక్తిమాల 0 40
శ్రీ నాగమహాశయుని జీవితచరిత్ర ...	1 25	శ్రీ వివేకానంద శంఖారావము 0 40
ప్రబోధరత్నాకరము ...	2 25	నా గురుదేవుడు 0 40 బుద్ధ ఉవాచ 0 87
శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర ...	2/-	శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ 0 87
దేవీమాహాత్మ్యము ...	2/-	నా సంస్కరణ యుద్ధవిధానము ... 0 87
వివేకానంద లేఖావళి (మొదటిభాగము)	50	శ్రీరామకృష్ణుడు, వివేకానందస్వామి 0 25
వివేకానంద లేఖావళి (రెండవభాగము)	75	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము... 0 25
శ్రీరామకృష్ణహృదయము ...	25	పరమహంస శ్రీరామకృష్ణుడు ... 0 25
హిందూ మతము ...	25	నవీన భారతదేశము ... 0 25
అనుమాన వేదాంతము ...	25	తాపత్రయ చికిత్స ... 0 25
వివేక నూర్మోదయము ...	25	పవనానిబాధ 0 25 ముక్తిమార్గము 0 19
వలయ, సంస్కృతి, సామ్యవాదము	1/-	సర్వం విష్ణుమయం జగత్ 0 19
భారతీయ మహిళ ...	1/-	శ్రీ రామకృష్ణ ఆరాధికము 0 12
కళాపనిపతు ...	0 80	శ్రీరామనామసంకీర్తనము 0 6 యతిగీతము 0 6
శ్రీ పరమహంస నీతిక భారత్నములు	0 75	నామకము 0 6 వి. సింగగర్జనము 0 6

శ్రీ దొడ్డ భాగవతము - మొదటి సంపుటము రూ. 6-50; రెండవ సంపుటము రూ. 5-50;
మూడవ సంపుటము రూ. 7-50 (మూడును ఒకేపరి కొన్నచో: రూ. 18-50)

ఇవియేకాక సంస్కృత, ఆంగ్ల, తమిళ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములు,

వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము) (శ్రీ) రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాసపత్రికలు ముద్రుద్ధ దొరభవ

అద్రెసు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమతము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

‘అఖిలవిభు శరణొందుమ, యా త్కలంబ యతనికృప సేవ ననుభావ్య మగున వత్స.’

-శ్రీ శాతదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౯ } ౧౯౬౩ - జూన్ :: శోభకృత్తు - జ్యేష్ఠము { సంఛిక ౧౨

శ్రీ:

సౌందర్యలహరి

మూలము :

శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు

టిక :

నే. భ.

కళజ్ఞుః కస్తూరీ రజనికరభిమ్బం జలమయమ్
కళాభిః కర్పూరై ర్మరకతకరణ్డం నిబిడితమ్
అత స్త్వద్భోగేన ప్రతిదిన మిదం రిక్తకుహరం
విధి ర్భూయోభూయో నిబిడయతి నూనం తవ కృతే ॥

(భగవతి)

కళజ్ఞుః

కస్తూరీ

జలమయమ్

రజనికరభిమ్బమ్

కళాభిః

కర్పూరైః

నిబిడితమ్

మరకతకరణ్డమ్

అతః

(అమ్మా)

మచ్చయే

కస్తూరి

పన్నీటిరూపమగు

చంద్రమండలము

కళలసైకి

కర్పూరములతో

నింపబడినదగు

పచ్చరాతిబరణి

అందువలన

శ్వుద్భోగేన

రిక్తకుహరమ్

ఇదమ్

విధిః

ప్రతిదినమ్

భూయఃభూయః

తవకృతే

నిబిడయతి

నూనమ్

నీ వనుభవించుట చే

ఖాళీయైన

ఈ బరణిని

బ్రహ్మ

ప్రతిదినమున

మరలమరల

నీకై

నింపుచున్నాడు

నిజము.

తా॥ అమ్మా, పన్నీటిరూపముగు చంద్రమండల మొక పచ్చరాతిబరణి, కళలు కర్పూరఖండములు, మచ్చ కస్తూరి, నీవు ఉపయోగించుకొనుటచే ఆ బరణి ప్రతిదినమును ఖాళి యగుచుండును, ప్రతిదినమును నీకై బ్రహ్మదేవుడు దానిని నింపుచుండును.

కళత్రం వైధాత్రం కతికతి భజస్తే న కవయః ?

శ్రీయోదేవ్యాః కో వా న భవతి పతిః కైరపి ధనైః ?

మహాదేవం హిత్యా తవ సతి సతీనామచరమే

కుచాభ్యా మాసజః కురవకతరో ర వ్యసులభః ॥

౯౭

సతి
సతీనామ్ ఆచరమే
కతికతి
కవయః
వైధాత్రం కళత్రం
సభజస్తే
కైః అపి
ధనైః
ఓ పతివ్రతా
పతివ్రతలలో ఆగ్రగణ్య
రాలా,
ఎందఁజెందఱు
కవులు
చతుర్ముఖుని దేవేరిని
సేవించుటలేదు ?
ఏదో కొంత
సంపద ఉన్నంతమాత్రము
చేత

కః వా
శ్రీయః దేవ్యాః
పతిః
సభవతి
తవ
కుచాభ్యామ్
అసజః
మహాదేవహిత్యా
కురవకతరోః అపి
అసులభః
ఎవడు
లక్ష్మీదేవికి
పెనిమిటి
కాదు ?
నీ
స్తవములతోడి
ఆలింగనము
సదాశివునవతప్ప
గోరంట చెట్టునకు స్తుతము
సులభముకాదు.

తా॥ అమ్మా నీవు పతివ్రత వగుటే కాదు, పతివ్రతలలో ఆగ్రగణ్యురాలవుగ ఉన్నావు. సరస్వతికి కవు లందఱును “వల్లభులే”, లక్ష్మికి ఏకాంత ధనముగల వారై ననుసరే, “పతులే.” కాని పార్వతివగు నీకు పతి మహాదేవు డొక్కడే, నీ కౌగిలి అతని కొక్కనికే లభ్యము. ఆలింగనమే దోహదముగా గల గోరంట చెట్టునకు స్తుతము నీమాలింగనము సులభము కాదు.

గిరా మాహు ర్దేవీం ద్రుహిణగృహిణీ మాగమవిదో,
హరేః పత్నీం పద్మాం, హరసహచరీ మద్రితనయామ్,
తురీయా కాపి త్వం దురధిగమనిస్సీమమహిమా
మహామాయా విశ్వం భ్రమయసి పరబ్రహ్మమహిషి ॥

౯౮

హేపరబ్రహ్మమహిషి	ఓసదాశివదయితా	త్వం	నీవు
ఆగమవిదః	ఆగమరహస్యవేత్తలు	తురీయా	(ఆముగ్ధురగుఁజేకాక) నాలవ
ద్రుహిణగృహిణీమ్	నలువయిల్లాలైన		దానవు (గనుఁజున్నావు)
గిరాంజేపీమ్	సరస్వతివి అని	కాపి	అనిర్వాచ్యపు
ఆహుః	పల్కుదురు	దురధిగమ	దుర్భమైన
హరేః	విష్ణుదేవుని	నిస్సీమమహిమా	అపరిమితమైన ప్రభావము
పత్నిమ్	పత్నియగు		కలదానవు
పద్మామ్	లక్ష్మీవని	మహామాయాసతి	శుద్ధవిద్యాంతర్గత మాయా
(ఆహుః)	(పల్కుదురు)		తత్త్వమై
హరసహచరీమ్	శంభుపత్నియగు	విశ్వం	జగమును
అద్రితనయామ్	గిరిజవని	భ్రమయసి	ప్రిప్సచున్నావు.
(ఆహుః)	(పల్కుదురు)		

తా॥ ఓసదాశివవల్లభా, బ్రహ్మదేవునిగృహిణీయగు సరస్వతి వనియు, విష్ణుదేవునిప్రియయగు లక్ష్మీ వనియు, శంకరుని దయితయగు పారవతి వనియు ఆగమరహస్యవేత్తలు పేర్కొనునది నిన్నే, అముగ్ధు రగుఁజే కాదు, నాల్గవదానవుగను ఁజ్ఞావు, అనిర్వాచ్యపుగ నున్నావు. నీమహిమ అపరిమితము, దుర్లభము, శుద్ధవిద్యాంతర్గతవగు మహామాయపు నీవే, జగమును ప్రిప్సచున్నావు.

సరస్వత్యా లక్ష్మ్యా విధిహరినవత్సో విహరతే
రతేః పాత్రివ్రత్యం శిథిలయతి రమ్యేణ వపుషా
చిరజ్ఞేవ న్నేవ జీవితపకుపాశవ్యతికరః
పరాన్దాభిఖ్యం రసయతి రసం త్వద్భజనవాక్ ॥

కా

(భగవతి)	(అమ్మా),	రతేః	మన్మథదయితకుగల
త్వద్భజనవాక్	నీ భక్తుడు	పాత్రివ్రత్యం	పతివ్రతాధర్మమును
విధి	బ్రహ్మకును	శిథిలయతి	గుడలించును
హరి	విష్ణువునకును	జీవిత	విదళింపబడిన
సపత్నీఃగతా	అనూయాస్సుదుడై	పకుపాశ	జీవావిద్యల
సరస్వత్యా	సరస్వతి (కలిమి) తోను	వ్యతికరః	గుంబంధముకలవాడై
	లక్ష్మి (కలిమి) తోను	చిరజ్ఞేవ ॥ ఏవ	చిరంజీవి అయియే
విహరతే	విహరించును	పరఃప్రసన్నః అ	బ్రహ్మానందమును
రమ్యేణ	మిక్కిలి చక్కని	రసం	గుఱుమును
వపుషా	మేనిచేత	రసయతి	ఆస్వాదించును.

తా॥ అమ్మా, నీభక్తును సరస్వతికిని లక్ష్మికిని పతియై బ్రహ్మకును విష్ణువునకును పెన్నుద్దియగును. మేనిచక్కదనముచేత మన్మథునిదయితకుడై తము మఱులుగొల్పి ఆమెకు గల మన్మ

ధాన్యపురుషపరాజ్ఞుభవతు సడలించును, అవిద్యాబంధమును విడలించుకొని జీవన్ముక్తుడై నిత్య జీవియై బ్రహ్మనందరసము నాస్వాదించును.

నిదే నిత్యస్మేరే నిరవధిగుణే నీతినిపుణే

నిరాఘాటజ్ఞానే నియమపరచిత్తైకనిలయే

నియత్యానిర్ముక్తే నిఖిలనిగమాన్తస్తుతపదే

నిరాతక్యే నిత్యే నిగమయ మ మాపి స్తుతి మిమామ్ ||

౧౦౦

నిధే	సర్వజగదాధారా	నియత్యానిర్ముక్తే	నియమపారతంత్ర్యరహితా
నిరవధిగుణే	నిత్యప్రకాశా	నిఖిలవేదాన్త	సకలోపనిషత్తులచే
నీతినిపుణే	అనంతగుణా	గుణపదే	కొనియాడబడిన చరణములు
	ఉపాసకులకు ఆర్హతాను		గలదానా
	గుణముగ ఇహారముల	నిరాతక్యే	భయరహితా
	నిచ్చుటయందు నేర్పరీ	నిత్యే	నిత్యురాలా
నిరాఘాటజ్ఞానే	నిరర్థజ్ఞానస్వరూపిణీ	మమ	నా
నియమపర	జప పూజా ధ్యానాది నియ	ఇమామ్ కుతిమ్	ఈ కుతిని
	మాసకుని	నిగమయ	వేద (తుల్య) ముగ కొన
చిత్త ఏకనిలయే	మనస్సే ముఖ్యస్థానముగగల		దృమా.
	దానా		

తా|| అమ్మా, సర్వజగములకు నీ వాధారవు; నీవు నిత్యవు, నిర్భయవు— సీ ప్రకాశము నిత్యము, నీగుణము లనంతములు, ఉపాసకులకు యథార్హ ఫలమిచ్చుటలో నీవు నిపుణవు. నీ జ్ఞానము నిరర్థము. యోగులహృదయపీఠము నీకు ముఖ్యస్థానము, నీవు స్వతంత్రవు, సకలోపనిషత్తులును నీచరణములనే కొనియాడును, నేను కావించిన యీ నీ స్తుతికి వేదతుల్యత ప్రసాదింపుమా.

ప్రవదీపజ్వాలాభి ర్దివసకరసీరాజనవిధిన్

సుధాసూతే శృంగోపలజలలవై రర్హ్యరచనా

స్వకీయై రమ్పాభి స్సలిలనిధి సౌహిత్యకరణం

త్వదీయాభి ర్వాగ్ని స్తవ జనని వాచాం స్తుతి రియమ్ ||

౧౦౧

శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యస్య శ్రీగోవిందభగవత్పూజ్య

పాద శిష్యస్య శ్రీమచ్ఛృంగ-రథగవతః కృతిః

సౌందర్యలహరీ సమాప్తా.

వాచాంజనని,	వాక్కులనుకన్న తల్లి	నీరాజనవిధి:	హారతి (వంటిది)
త్వదీయాభిః	నీసామైత్రన	చన్ద్రోపలజలవై:	చంద్రకాంతశిలనుండికాలు
వాగ్భిః (ఏవ)	వాక్కులచేతనే (కావించబడిన)		నీటిచుక్కలచే
ఇయమ్	ఈ	సుధానూతే:	చంద్రునకు
తన	నీ	అర్ఘ్యరచనా	అర్ఘ్యమిచ్చుట (వంటిది)
సుతిః	స్తోత్రము	స్వక్తియై:	తన
ప్రదీపజ్వాలాభిః	దివ్యేమంటలచే	ఆహ్వాభిః	నీళ్లచే
దివసకర	చూర్ణనకు (కావించబడిన)	సలిలనిధి	సముద్రమునకు (చేయబడిన)
		సాహిత్యకరణమ్	తర్పణము (వంటిది).

తా॥ అమ్మా, వాక్కులను కన్నతల్లివి నీవు. వాక్కులు నీసాములు. వానితో నేను కావించిన నీస్తోత్ర మెట్లున్న దనగా, సూర్యదేవునకు కరదీపికతో కావించిన నీరాజనము వలెను, వెన్నెలకు కరగిన చంద్రకాంతశిల నీటిచుక్కలచే చంద్రున కర్ఘ్యమిచ్చుట వలెను; సముద్రమందలి జలములతోనే సముద్రమునకు చేయు తర్పణమువలెను—ఉన్నది.

శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యులును
శ్రీగోవిందభగవత్పూజ్యపాద శిష్యులును
అగు శ్రీశంకరభగవత్పానులకృతలతో
సౌందర్యలహరి సమాప్తము.

శ్రీవివేకానందమరందబిందువులు (౫)

శ్రీ చిరంతనానందస్వాముల అనుక్తి

వత్సలారా, భయపడకము. కొండ విఠిగి ఫలప్రదము; దుర్భేద్యకష్టపరంపరలనెడి పర్వ
మీఁదఁబడునేమోయనుభయ దృక్కులతో, తములను విదళించి రాజమార్గ మేర్పఱచునది
బేలచూపులతోఁ జూచెదరేల? ఉండుఁడు, వజ్రాయుధతుల్యమగు శీలము,
తాలిమి వహింపుఁడు! కొలఁదిగడియలలో నంతయు మీకుఁ బొదాకాంతమగును, పరికిం
పుఁడు, ధనమువలన నేమి ప్రయోజనము? లును? గూఢ దుర్మార్గావలంబనములును నెంత
పేరుప్రతిఫలవలన నేమిప్రయోజనము? పాండి మాత్రము కూడవు; రహస్యముగా నొకమూల
త్యమువలన నేమిప్రయోజనము? ప్రేమయే నక్కి, యేకార్యమును జేయరాదు.

“అభీరభీః” అను విశేషణము భగవంతు నకుఁ జెప్పఁబడినది మన వేదశాస్త్రములలో మాత్రమే. మనము భయరహితులమైనచో మన కర్తవ్యము తుదముట్టును.

నీయందలి దైవత్వము ప్రకటింపుము, ప్రకటించినచో సర్వము సమరసభావముతో దానిని జుట్టువాడును.

మానవుఁడు తాను దుర్బలుఁడ ననుకొనుటయే మహాదోషము.

లెండు! ‘అస్తి! అస్తి!’ యను సద్భావమును బ్రకటింపుడు—సమన్వయభావములను జేపట్టుడు. “నాస్తి - నాస్తి” యను వ్యతిరేకభావములను బట్టుకొని యూఁగులాడుచుండుటచేతనే దేశ మధోగతి పాలగుచున్నది... ప్రతిజీవీయందును నఖండ శక్తి కలదు, ‘నే నల్పుఁడను, తుచ్ఛుఁడ’నను నాస్తికభావముల నాక్రయించి పండులును పిల్లులు నగుటయూ మీఱు? ఏమి ఘోరకలి! నాస్తికతను నిరసనమును బోధింపసాహించువా రెవ్వరు? ‘అబల’ లనియు ‘భీదవు’ లనియు నెవరినిమీరు నిరసించుచుండుట? “శివోఽహం, శివోఽహమ్,” నాస్తిక భావములను నిరసనభావములను జనులు నొక్కి వక్కాణించుట వినిన, నాకుఁ దలపైఁ బిడుగు పడినట్లు తోఁచును... ఆత్మనిరసనమును వినయమనవచ్చునా? “నాయమాత్మా బలహీనేన లభ్యః”—ఈయాత్మ బలహీనులకు లభ్యము కానేరదు... హిమ సంఘాతమువలెఁ బ్రపంచముపైఁ బడుఁడు—తద్భారమునఁ బ్రపంచము గుభిల్లుమని పగిలిపోఁగాక! హర! హర! మహాదేవ! “ఉదరే దాత్మనాత్మానమ్” - తనవలననే, పురుష ప్రయత్నముననే, తన్నుద్ధరించుకోవలయును.

మనస్సంయమము

మనస్సంయమమువలననే మనకు నిజమైన శీల మేర్పడుచున్నది.

మనస్సంయమమే, మనస్సుయొక్క బహిః ప్రవృత్తి నరికటి ప్రజ్ఞాసముగ నాత్మసితిని బొందించుటకై మనస్సు సంతర్కభ్రము చేయుటయే, యోగమునకుఁ బ్రథమసోపానము. మనోనిగ్రహమున కిదియే సరియైన మార్గము.

ఎంతటి దుర్జనుఁడైనను, “ఇంద్ర నరేంద్రు యోగ్యుఁడు కానేరఁ” డని చెప్పవలదు. ఆతని ప్రస్తుతవర్తన మాతని యభ్యాసఫలితమేకదా. నూతనమైన సదభ్యాసములచేఁ దన పూర్వాభ్యాసముల నాతఁడు నిగ్రహింపవచ్చును. అభ్యాసఫలితమే శీలము కావున మంచియలవాటుల నలవఱచు కొనుటయే శీలమును జక్కఁజేసికొను మార్గము.

స్వానుభవమువలనను బరుల యనుభవము వలనను గుణపాఠములను గ్రహించి విషయాసక్తిని నిగ్రహించి మనస్సును దానిబారిఁ బడ నీయకుండుటయే వైరాగ్యము. విషయేచ్ఛలు నీకు వశమైయుండవలయునేకాని నీవు విషయేచ్ఛలకు వశుఁడవై యుండరాదు. ఇట్టిమనోబలమే వైరాగ్యమనఁబడును. వైరాగ్యమును మించిన మోక్షసాధనము మఱియొకటిలేదు.

ఒకఁడు మన కెగ్గుచేసినయెడల వెంటనే ప్రతీకారముఁ జేయ నెఱుము. ప్రతీకారము మనోనిగ్రహసామర్థ్యము కొఱవడియున్నదని వెల్లడించును. దుర్బృత్తి నవలంబించినంతనే మనోబలమును గోల్పోవుచున్నాము. ఒకనిని ద్వేషించుటచేఁగాని, వానికి హాని చేయుటచేఁగాని ప్రతీకారము చేసినప్పుడెల్ల మనస్సున కెంతయో యనగరమువాటిల్లుచున్నది. దుష్ప్రవృత్తినిగాని, ద్వేషప్రేరితమగు కార్యమును

గాని, ప్రతీకారము చేయవలయునను మత్తెట్టి సంకల్పమునుగాని నిగ్రహించినప్పుడెల్ల మన కది ప్రయోజనకరమగుచున్నది. మనోనిగ్రహమువలన నపారమగు శక్తి లభించును. నిగ్రహమువలన మన కెన్నడును నష్టము కలుగదు. ద్వేషమునుగాని, క్రోధమునుగాని నిగ్రహించినపుడెల్ల మహాపయోక్తమగు సత్త్వశక్తిని జేకూర్చుకొనుచున్నాము. ఇట్టి సత్త్వశక్తి నుండియే యుత్తమమానసికశక్తులు వెలువడుచున్నవి.

ఒకని దోషములనుగూర్చి చెప్పటచే నీవు వానికి దోడ్పడఁజాలవు, అది వానికిని నీకును గూడ హానికరమే.

సంఘమునుగాని, వ్యక్తినిగాని సంస్కరింపవలయునని బలాత్కారముగాఁ బ్రయత్నించుచో, సిద్ధించున దెప్పడును నవజయమే. “నీవు మంచివాడవే, కాని యింకను మంచి వాడవగు” మని చెప్పము; కాని యెవ్వనిని “నీవు దుర్మార్గుడ” వనకుము.

రహస్యముగా నితరులను నిందించుట పాతకమని గ్రహింపుము, దానిని నీవు పూర్తిగా విడనాడవలయును. మనస్సున కనేకవిషయములు తోఁపవచ్చును. కాని వానిని వెల్లడింపఁబూనుచో, గోరంతలను గొండంతలు చేయుచుందుము. శ్రమచేతను విస్మరణచేతను సర్వము నంత మొందును.

వ్యర్థవాగ్వాదమునిమిత్తము నీయొద్ద కెవ్వరైనను వచ్చినచో, మర్యాదగానొత్తిగలుము. సమస్తసంప్రదాయములయెడను నీవు సానుభూతి గల్గియుండవలయును. నీయందీప్రధానగుణములు ప్రకటితమైనపుడే మహాశక్తిసామర్థ్యములతోఁ బనిచేయఁ గలుగుదువు.

తన సోదరుని నిందింపవచ్చువాని మాటలకుఁ జెవియొగ్గకుము. వానిని వినటకూడ మహాపాపమే. భావిదుఃఖముల కది పుట్టినిల్లు. ప్రతివ్యక్తిలోఁపములను సహింపుము. లక్షలకొలది నేరములనైనను తమింపుము.

నీతివర్తనఁడవై యుండుము, ధీరుడవై యుండుము. మనఃపూర్వకముగా వర్తింపుము - అన్నిటికిని దెలించిన ధైర్యసాహసముల నవలంబించి యఖండధర్మపథానువర్తనఁడవై యుండుము. మతవాద ప్రతివాదములతో నీ మనస్సును కలవరపఱచుకొనకుము. ఎల్లరను ప్రేమింప యత్నింపుము.

వంచనచే, మోసముచే, నేమహాకార్యమును సాధింపఁజాలము. సమస్త కార్యములును ప్రేమమూలమున, సత్త్వనిష్ఠమూలమున, అఖండ శక్తిసామర్థ్యముల మూలమున సాధింపఁబడుచున్నవి. కావున నీ పాదపమును ప్రకటింపుము.

గాంభీర్యమును బాలనిష్కాపట్యముతో మేళవింపుము, ఎల్లరతోడను బాత్తు కలిగి మనుము. అహంభావమును స్వమతాభినివేశమును బాహిరభావములను బూర్తిగా విడనాడుము. వ్యర్థవాగ్వాదము మహాపాపము.

నిరుత్సాహమును, అధైర్యమును నెన్నటికిని ధర్మమనిపించుకొనఁజాలవు. సదా మందహాసవదనముతో నానందకరుడవై యున్నచో, నే ప్రార్థనకంటెను నిన్నది విశేషభగవత్సన్నిహితుని జేయును

జీవాత్మనివాసమగు నీ దేహమందిరము కర్మసాధనము. దీనిని నరకకూపముగానొనర్చువాఁడును నలక్ష్యముచేయవాఁడునుగూడ నిందార్హులే.

శ్రీ యోగానందస్వామి

[సంపాదకీయము]

దక్షిణేశ్వరాలయారామమునకు శ్రీరామ కృష్ణుడు తరుణులును వృద్ధులును అగు భక్తులను ఆకర్షించుచుండిన దినములలో ఆఠోరిలో నొక కుటుంబమునకు చెందిన ఇరువదేండ్లకు లోబడిన యొకడు రాణీరాస్మణితోటకు వచ్చుచుండెడివాడు. బ్రాహ్మసమాజమువారి రచనలలో అతడు శ్రీరామకృష్ణనిగూర్చి చదివియుండెను. కాని గొప్పయింటివాడగుచేతను పల్లెప్రజలకు సహజమైన అభిమానము గలవాడగుచేతను శ్రీరామకృష్ణని పరిచయము చేసికొనుట మున్ముందు భుగ్గిలదాయెను. ఒకనాడు ఒకపుష్పముపై అతనికి మోజుకలిగినది. అపు డెవడో యొకడు ఆదారిని పోవుచుండెను. అతనిని తోటకాపరిగా ఎంచి ఆపువ్వును కోసితెచ్చుని ఈబాలు డడిగెను. అత డట్లే తెచ్చియిచ్చెను. మఱొకనాడు ఒక గదిలో ఆతోటకాపరికెదుట పెక్కెండ్రు జనులు గుమిగూడి ఆతనివచనామృతమును గ్రోలుచుండ ఈబాలుడు చూచెను. కేశవుడు అంతగా కొనియాడివాసిన రామకృష్ణ డితడేనా? ఈబాలుడు సమీపమునకు పోయెనుగాని వెలుపలనే నిలబడియుండెను. అప్పుడు శ్రీరామకృష్ణుడు వెలుపలనున్నవారి నందఱిని లోనికి పిలుచుకొనిరమ్మని ఒకని సంపెను. అతడు వచ్చి చూడగా వెలుపల ఒక్కబాలుడుమాత్రముండెను. అతనిని లోనికి పిలుచుకొనివచ్చి కూర్చుండబెట్టెను. సంభాషణ ముగిసి అందఱును వెడలిపోయినపిమ్మట శ్రీరామకృష్ణుడు ఆబాలుని సమీపించి అత్యంతప్రేమతో అతని విషయములను గూర్చి ప్రశ్నించెను.

ఆబాలునిపేరు యోగీంద్రనాథచౌధురి. తన ప్రాతమిత్రుడగు నవీనచంద్రచౌధురికుమారుడే అత డని తెలిసినప్పుడు శ్రీరామకృష్ణు డానందించెను. ఈచౌధురీలు ఒకప్పుడు చాలగొప్ప అంతస్తులో భోగభాగ్యములతో ఒప్పియుండిరి. కాని యోగిను తలిదండ్రులు పేదవారే. అతని తండ్రి సనాతనాచారపరుడైన బ్రాహ్మణుడు. అనేకక్రతువులను చేసినవాడు. తనసాధనది నాలలో శ్రీరామకృష్ణుడు అప్పుడప్పుడు ఆక్రతువులను దర్శింప వచ్చియుండెను. కావునఆయన పరిచయము ఈకుటుంబమువారికి కలిగినది.

యోగిను 1861 లో జన్మించెను. బాల్యమునుండియు అతనిలో ధ్యానప్రవణత యుండెడిది. తోడిబాలురతో ఆడుకొనుచున్నప్పుడు తమ తటాలున ధ్యానపరు డయ్యెడివాడు. వెంటనే ఆట మాని పరాకుగ నీలాకాశముపై పు చూపులు పఱపజొచ్చును. తాను ఈభువికి చెందినవాడు కానట్లును ఎందుడియో, ఏలోకమునుండియో తాను వచ్చియున్నట్లును తనచుట్టు నున్న వారు నిజముగ తన బంధువులు కానట్లును — అతనికి తోచుచుండెడిది. అతనికి భోగలాలన ఎన్నడును లేదు. అతని వద్దతు లన్నియు సరళములైనవి. సహజముగ నతడు మితభాషి, మానప్రియుడు. అందుచే అతని మిత్రులు అతనితో విచ్చలవిడిగ మెలగలేకుండెడివారు. ఐనను అందఱికిని అతనిపట్ల ప్రేమాదరము లుండెడివి. ఉపనయనమైనపిమ్మట అత డెక్కు-వకాలమును ధ్యానారాధనలలో గడపుచుండెను. ధ్యానా

రాధనలలో అతనికి అప్పుడప్పుడు ప్రగాఢ నిమగ్నత కుదిరెడిది.

శ్రీరామకృష్ణుని మొదటిసారి కలిసికొను నప్పటికి యోగినుకు వయస్సు పదునాఱో, పదునేడో సంవత్సరములు. అప్పు డతడు ప్రవేశపరీక్షకు చదువుచుండెను. ప్రథమసమావేశముననే శ్రీరామకృష్ణుడు ఈబాలునందలి ఆధ్యాత్మికరక్తిని గుర్తించి అప్పుడప్పుడు తన యొద్దకు వచ్చుచుండునునెను. హృదయపూర్వకముగ గురుదేవుడు చూపిన ప్రేమ యోగినుకు ముగ్ధున నొనర్చినది. వీలైతనిని పర్యాయములు అతడు శ్రీరామకృష్ణసోద్రుకు వచ్చుచుండెను.

శ్రీరామకృష్ణుడు వెట్టిబ్రాహ్మణు డని దక్షిణేశ్వరమండలి ప్రజల యభిప్రాయము. శ్రీరామకృష్ణునిలోని వైపరీత్యమునకంతటికిని ఆయనకు గల్గిన భావత్యాగత్యాగరాసు భవమే కారణమని వా రెఱుగ రైరి. శ్రీరామకృష్ణుడు వర్ణధర్మములను సరిగ వాటించుచున్నాడా అని సనాతనవర్ణమువాడు సందేహించుచుండిరి. కావున ఆయనయొద్దకు ధారాళముగ పోవుటకు యోగినుకు ధైర్యము లేక పోయెను. తల్లిదండ్రులకు తెలిసిన వారడ్డపడెదరని అతడు భయపడెను. కావున సతడు శ్రీరామకృష్ణసోద్రుకు రాకపోకలను రహస్యముగ సాగించుచుండెను.

కాని హత్యాపరాధమువలె ప్రేమయు భయటపడి తీరును. యోగినుకు రామకృష్ణునందు అత్యధికభక్తి యున్న దనియు తన కాలములో చాలమట్టుకు ఆయనసన్నిధిలో గడపుచుండె ననియు ఎల్లరకు తెలియనయ్యెను. అందు కతని మిత్రులును సఖులును ఎత్తిపోడుచుచు కేలిసేయుచుండిరి. ప్రశాంతశీలుడైన

అతడు ప్రతికూల ప్రసంగములనెల్ల మానహాసముతో నెదుర్కొనెడివాడు. యోగినుకు చదువునందు శ్రద్ధ లే దనియు శ్రీరామకృష్ణుని ప్రభావమునకు అత డెంతయు లోబడిపోయెననియు గుర్తించి తల్లిదండ్రులు కలవరపడిరి. కాని సూటిగ అడ్డుపడినచో ప్రయోజనముండదనుకొని అట్లు చేయ వా రిష్టపడ రైరి.

ఐహికవాంఛ లెవ్వయు లేనందున చదువు సాగించుట నిరర్థక మని యోగిను తలంచెను. కాని పేదటికముచే బాధపడుచుండు తల్లిదండ్రులకు సాయపడగల్గియుండుటకై నౌకరి వెదకుచు అతడు కాన్పూరుకు పోయెను. కొన్ని నెలలకాలము ప్రయత్నించి చూచెను కాని నౌకరిని సంపాదించలేక పోయెను. కావున అతడు సమృద్ధిగ నున్న తన విరామ కాలమును ధ్యానసాధనలకు వినియోగించెను. ఎవరినోను చేక తనభావనాప్రపంచములో ఏకాంతముగ నుండుట అతని కీష్టముగ నుండెను. మాటాడుటను తనకు శక్యమైనంతవఱకు తగ్గించుకొనెను. అతనినడవడియు చేష్టికములును విపరీతిములుగ నుండినవి. కాన్పూరులో అతడు తన పితృవృత్తిని (మాతులుని) తో నుండెను. ఇతనికి వెట్టిపట్టు నేమో యని ఆపెద్దాయన దిగులుపడి ఈవిషయమునంతను తెలుపుచు “పెండ్లిచేసి ననే ఈ పిచ్చి కుదురును. పెండ్లిచేసినయెడల ఐహికవిషయస్రక్తి కలుగును” అని యోగింద్రనాథునితండ్రికి జాబు వ్రాసెను.

యోగినుకు ఇ వేవియు తెలియవు. ఊరిలో ఎవరో జబ్బున పడియున్నా రను వార్త అతని కందినది. అతనికి తల్లిపై భక్తి యెక్కువ. జబ్బునపడి నామె ఆమెయే కాబోలు నని యెంచి అతడు పరుగున దక్షిణేశ్వరమునకు వచ్చెను. కాని వచ్చి చూడగా తనకందిన

వార్త అసత్యమని తెలిసి అతడు మిక్కిలి చకిత్రుడాయెను. పెండ్లికి అతనిని రప్పించుటకు సాకే ఆవార్త, గొప్పచిక్కులో పడినాడు. పెండ్లి ఆధ్యాత్మికజీవితమునకు ప్రతికూలము. కావున అది అతనికి ఇష్టము లేదు. త్యాగజీవితమును గడపవలె ననియు తన కాలమును శక్తిని పూర్తిగ భగవత్సాక్షాత్కారమునకు వినియోగింపవలె ననియు అతని గొప్ప కోరిక. కాని అతని ఉదారసంకల్పమును విఘ్నేత మొనర్చుటకు ఇష్టము కుట్ర జరిగియున్నది.

యోగిను చాల ప్రశాంతస్వభావుడు. తల్లిదండ్రుల కోరికలను, ముఖ్యముగ తల్లికోరికను ప్రతిఘటించు సామర్థ్య మతనికి లేదు. కావున తన వశము తప్పి పెండ్లికి నమృతించెను. పెండ్లి చేసిన యోగిను మనస్సు విహికప్రవణ మగునని తల్లిదండ్రు లెంచిరే, అది భ్రమ. అందులకు వ్యతిరీక్తమైన పర్యవసానము కలిగెను. బ్రహ్మచారిజీవితమును గడపవలె నను తన సంకల్పము విఘ్నేతమైనందున అందుంగూర్చి మిగుల ఖిన్నుడై మనోవ్యధాభరవివశుడయ్యెను. అహారాత్రములు తాను చేసిన తప్పిదమునుగూర్చి అతడు యోచించుచుండెను. శ్రీరామకృష్ణునకు తన మోము చూపుట కతడిష్టపడలేదు. ఆధ్యాత్మికముగ ఉజ్జ్వలభవివృత్తు తన కున్నదని యెంతో ఆశపెట్టుకొని యున్న శ్రీరామకృష్ణుడు, పెండ్లి చేసికొనుటచే ఆయననిరీక్షణల నన్నిటిని తాను వ్యర్థపుచ్చితి నని తెలిసినప్పుడు విఫలాశుడగును — అని ఊహించెను.

తనకు ప్రేమాస్పదుడైన యోగినుకు సంభవించిన వాని వార్త శ్రీరామకృష్ణున కందెను. వచ్చి తన కగపడి పొమ్మని ఆయన

యోగినుకు మాటిమాటికిని కబు రంపెను. కాని వచ్చుట కతడిష్టపడ లేదు. అంతట శ్రీరామకృష్ణుడు యోగింద్రనాథుని మిత్రునితో “యోగిను మును పొకసారి ఇచ్చటి నుండి కొంత పైకమును తీసికొని పోయెను. ఆపైకమున కతడు లెక్కను చూప లేదు. దానిని వాపసు చేయను లేదు. వింతగా నున్నదే!” అనెను. ఈమాట విన్నప్పుడు యోగిను చాల నొచ్చుకొనెను. కాన్పూరుకు తాను పోవుటకు ముందు గుడిఅధికారి యొకడు కొన్ని వస్తువులను కొనితెమ్మని కొంత పైకము తన కిచ్చియుండుట అతనికి జ్ఞప్తికి వచ్చెను. ఈవివాహవృత్తాంతముచే గుడికి పోవుటకు సిగ్గుపడి పైకమును వాపసుచేయ లేకపోయెను. కాని రామకృష్ణుని మాటలు తన్ను మిక్కిలి కలవరపెట్టుటచే శత్యమైనంత తొందరగా పైకమును వాపసుచేయవలెననియు అదే శ్రీరామకృష్ణునొద్దకు తాను చేయు తుదిప్రయోగ మనియు అతడు నిశ్చయించుకొనెను.

యోగిను తన్ను దర్శింప వచ్చినప్పుడు శ్రీరామకృష్ణుడు మంచముపై కూర్చుండియుండెను. ధోవతిని ఒడిమీదికి వేసికొని యుండెను. యోగిను వచ్చినవెంటనే ధోవతిని చంకలోనుంచుకొని ఆదరింప శిశువువలె పరుగిడెను. యోగిను వచ్చినందుకు ఆయన ఆనందపరవశుడయ్యెను. అతనితో రామకృష్ణుడనిన మొదటి మాట “నీవు పెండ్లి చేసికొనినందున ఏమి హాని? నీ యాధ్యాత్మికజీవితమునకు వివాహ మెన్నడును అటంకిము కాబోదు. భగవదనుగ్రహ ముండినచో నీ ఆధ్యాత్మిక పురోగతికి నూఱు పెండ్లిండైనను అటంకములు కావాలవు. నీభార్య నొకనా డిటకు పిలుచుకొని

రమ్ము. ఆమె నీకు తోడును కాక గొప్ప తోడుగుట్టుగా నేనామె మనస్సును మార్చెదను.

ఇంచుక డ్రిడ్డి కృతభావదశలోనుండి శ్రీ రామకృష్ణుడు వల్లిన ఈమాటలు విన్నప్పుడు యోగింద్రునిగుండెపై నుండిన పెనుబరువును తీసివేసినట్లాయెను. అందనుక చీకటిగనున్న పట్టున వెలుగు కనవయ్యెను. శ్రీ శ్రీ ఆనపాలు ప్రోత్సాహము అతనిలో నిండెను. శ్రీ రామ కృష్ణుని పిట్టోనునప్పుడు అతడు తాను బాకీ వడియున్న పైకముమాట ఎత్తెను. శ్రీ రామ కృష్ణుడు ఆమాటను చెవిలో వేసికొననే లేదు. తన్ను రప్పించుటకే శ్రీ రామకృష్ణుడు ఆపైక మునుగూర్చి చెప్పె నని యోగిను గ్రహించెను. శ్రీ రామకృష్ణునందు అతనికి ప్రేమా దరములు మఱితగా హెచ్చినవి. అత డాయన యొద్దకు తఱచుగ రాసాగెను.

పెండికితర్వాతకూడ ఐహికవిషయము లందు యోగింద్రుడు మునుపటివలెనే విరక్తుడుగ నుండెను. వివాహబంధముచే అతని కై హికసంగమును కలిగింప నెంచిన తల్లిదండ్రులకు మిగుల ఆశాభంగము కలిగెను. వివాహమాడి భార్యను పోషింపవలసిన బాధ్యత గల యువకునకు ఇంతటి ప్రవర్తనానవైరాగ్యము తగదని ఒకసారి తల్లి అతనిని మందలించెను. అతడు మిక్కిలి కలవరపడెను. తల్లి యెంతో కోరినందుననే కదా అతడు పెండ్లాడినది. ఈ క్షణముమొదలుకొని ఐహికజీవితవిరక్తి అతనిలో ఇంకనింకను హెచ్చెను. తనపట్ల నిస్వార్థమును నిర్వికల్పమును అగు ప్రేమకలవాడు శ్రీ రామకృష్ణు డొక్కడే అని అతనికితోచెను. అధిక కాలము శ్రీ రామకృష్ణునితో గడప

సాగెను. ఇందుచే అతనిని తర్ఫీదు చేయుటకు గురుదేవునకును మఱిత యెక్కువ అవకాశము లభించెను.

యోగిను చాల మెత్తనివాడని చెప్పియుంటిమి కదా. ఒకపురుగును హింసించుటయైనను అతనికి కష్టమే. ఒక్కొక్కప్పుడు మితిమీరిన మృదుత్వము సుగుణము కాకపోవుటే కాక చిక్కలను తెచ్చిపెట్టెను. యోగినులోని మెత్తందనమును గుర్తించిన శ్రీ రామకృష్ణుడు అతని కీపాతమును నేర్ప గోరెను. శ్రీ రామ కృష్ణునిగుడ్డలమాటలో ఒక పప్పుడు కొన్ని బరిణెపురుగులు కనిపించినవి. ఈమాటను గదినుండి వెలుపలికి తీసికొనిపోయి బరిణెపురుగులను చంపు మని ఆయన యోగినును కోరెను. యోగినుగుడ్డలను గదినుండి వెలుపలికి కొంపోయెను. కాని తన మృదుశీలముచే వానిని చంపలేక పోయెను. పురుగులను విసిరి పాతపీసెను. ఈ వివరములను శ్రీ రామ కృష్ణుడు అడుగబో డని అత డెంచెను. కాని అతనికి వెజగుగొలుపుచు “ఆబరిణెపురుగులను చంపితివా” అని శ్రీ రామకృష్ణు డడిగెను. అతడు చంప లేదనెను. తనమాటను పూర్తిగా చెల్లించనందుకు శ్రీ రామకృష్ణు డతనిని మెత్తనిచీవాటు పెట్టెను.

మఱొకనాడు ఇట్టిసంభవమే కల్గినది. యోగిను కల్కత్రానుండి దక్షిణేశ్వరమునకు పడవలో బోవుచుండెను. పడవలో ఇతర ప్రయాణికులును ఉండిరి. వారిలో నొకడు శ్రీ రామకృష్ణుని మోసగా డనియు ఇంకను ఏమేమో అనియు దూషింపసాగెను. ఆమాటలకు యోగిను నొచ్చుకొనెను గాని వానిని ఖండించుచు తా నొక్కమాటయైనను బల్క-

లేదు, “శ్రీరామకృష్ణుని నేను సమర్థింపవలసిన అక్కట లేదు. మూర్ఖుల దూషణలకు అందని ఉన్నతి—ఆయనకే కలదు” — అని యోగిను తలంచెను.

దక్షిణేశ్వరమునకు వచ్చినపిమ్మట జరిగిన వాని నెల్ల యోగిను శ్రీరామకృష్ణునకు చెప్పెను. ఆ ప్రయాణికులతో జగడమాడని తన మంచితనమును ఆయన ఆమోదించుననుకొనెను. కాని శ్రీరామకృష్ణుడు అందుకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించెను. గురుదూషణను వినుచు మిన్నకున్నందుకు చీవాట్లు పెట్టెను. “శిష్యుడు మాటమాటాడక గురుని దను ఎప్పుడు విన రాదు. మాటాడుటకు తనకు శక్తి

చాలకున్న అతడు ఆచోటును తక్షణమే వీడి యైన పోవలెను” అనెను.

శ్రీరామకృష్ణునికై కొన్ని వస్తువులు కొనుటకు యోగిను అంగడివీధికి పోయెను. జిత్తుల మారి యైన అంగడివాడు తాను చాల ధర్మబుద్ధికలవానివలె అభినయించెను. యోగిను అతడట్టివాడే యని నమ్మెను. దక్షిణేశ్వరమునకు వచ్చి చూచుకొనునప్పటికి అంగడివాడు తన్ను మోసగించె నని అతడు కనుగొనెను. శ్రీరామకృష్ణు డతనిని చుఱుకుగా చీవాట్లు పెట్టెను. “మానవుడు ఆధ్యాత్మికపరుడు అగుద మని కోరివచ్చుచు గాని అంతిమాత్రము చేత అవివేకగ నుండ రాదు.”

(సకేషము)

బుద్ధ దేవుడు

శ్రీ వివేకానందస్వామి

ప్రతిమతములోను దానికి ప్రత్యేకమైన ఒక విధమైన ఆత్మనిష్ఠ పెంపొందియుండును. ఎట్టి ప్రయోజనమును గాని ఉద్దేశింపక పని (సేవ) చేయుట అను రీతి ఆత్మనిష్ఠ బాధ్యమతమున మిక్కిలి ఎక్కువగా పెంపొందియున్నది. బాధ్యమతమే బ్రాహ్మణమతమని భ్రమింపకుడు. ఈ దేశములో మీ రాలాగు పొరపడవచ్చు. మా వర్గాలలో బాధ్యవర్గ మొకటి. దానిని నెల కొల్పినవా డొక మహాపురుషుడు. అతనిపేరు గౌతముడు. తనకాలమున ఎడతెంపులేక సాగుచుండిన పరతత్త్వవిషయికచర్చలచేతను, దుర్భరకర్మకలాపములచేతను అంతకన్న ముఖ్యముగ వర్ణవ్యవస్థచేతను ఆయనకు విసుగు పుట్టెను. “మే మొకానొకదళను అందుకోగలట్లు పుట్టియున్నాము. ఆలాగుపుట్టినవారి కంటే మేము పరిష్కలము” అని కొందఱందురు. మిక్కుటమైన మతాచార్యకైతవమునకు గూడ బుద్ధుడు ప్రతికూలుడే. ఆయన ఉపదేశించిన మతములో పనికి (సేవకు) ప్రేరకమైన ఉద్దేశముండరాదు. పరతత్త్వమును భగవంతుని గూర్చిన సిద్ధాంతములు పూర్తిగా అజ్ఞేయములు. ‘దేవుడున్నాడా’ అని ఆయన పెక్కుసార్లు ప్రశ్నింపబడి “నే నెఱుగ” నని జవాబు చెప్పినాడు. మంచినడవడినిగూర్చి అడిగినప్పుడు

ముగ వర్ణవ్యవస్థచేతను ఆయనకు విసుగు పుట్టెను. “మే మొకానొకదళను అందుకోగలట్లు పుట్టియున్నాము. ఆలాగుపుట్టినవారి కంటే మేము పరిష్కలము” అని కొందఱందురు. మిక్కుటమైన మతాచార్యకైతవమునకు గూడ బుద్ధుడు ప్రతికూలుడే. ఆయన ఉపదేశించిన మతములో పనికి (సేవకు) ప్రేరకమైన ఉద్దేశముండరాదు. పరతత్త్వమును భగవంతుని గూర్చిన సిద్ధాంతములు పూర్తిగా అజ్ఞేయములు. ‘దేవుడున్నాడా’ అని ఆయన పెక్కుసార్లు ప్రశ్నింపబడి “నే నెఱుగ” నని జవాబు చెప్పినాడు. మంచినడవడినిగూర్చి అడిగినప్పుడు

ఆయన “మంచి చేయుడు, మంచివాడుగ ఉండుడు” అని చెప్పును. ఐదుగురు బ్రాహ్మణులు ఆయనయొద్దకు వచ్చి “మా వివాదమును పరిష్కరింపు” మని కోరిరి. “నా ప్రమాణ గ్రంథానుసారము భగవంతుని లక్షణములు ఇవి ఇవి, భగవత్ప్రాప్తికి మార్గ మిది” అని ఒక డనెను. “అది తప్పు, నా గ్రంథమున ఇట్టిట్లు చెప్పబడియున్నది, భగవత్ప్రాప్తికి ది మార్గము” అని మఱొకడు చెప్పెను. ఇట్లే తక్కినవారును చెప్పిరి, ఆయన వారి వాదముల నెల్ల నెమ్మదితో విని అం దొక్కొక్కనిని “భగవంతు డాగ్రహించు నని కాని, ఎవరినైన హింసించు నని గాని, భగవంతు డవప్రితు డని గాని మీ గ్రంథములలో ఎందైనను చెప్పబడి యున్నదా” అని అడిగెను. “లేదు, మహా శయా, దేవుడు విశుద్ధుడనియు, శివస్వరూపి యనియునే ఆ గ్రంథములన్నియు చెప్పుచున్న” వని వా రనిరి. “అటులేని, మిత్రులారా, భగవత్స్వరూపమును తెలిసికొనదగినట్లుగా మీరుకూడ మున్ముందు విశుద్ధులుగను సుజను లుగను ఏల కాదు?” అని బుద్ధు డడిగెను.

బౌద్ధమతమును పూర్తిగా నేను ఆమోదిం పను లేండి, నామటుకు నాకు చాలవేదాంతమే కావలెను, పెక్కువిషయాలలో నా అభిప్రాయము పూర్తిగా భిన్నమైనది, అభిప్రాయభేద మున్నంతమాత్రముచే బుద్ధుని స్పృహణీయ తను నేను గుర్తింపకపోరాదు. ప్రేరకమైన ఉద్దేశ్యము బొత్తిగా లేక పని(సేవ)చేసినవా డాయన ఒక్కడే. ఇతరమహాపురుషు లుండిరి, వా రందఱును “మేము దేవుని అవతారము లము, మమ్ము నమ్మిన వారికి నాక మబ్బును” అని చెప్పినవారే. కొనఊపిరితో నున్నప్పుడు నైతము బుద్ధు డేమనెను? “ఒరులు నీకు

తోడ్పడలేదు, నిన్ను నీవే ఉద్ధరించుకొనవలెను. నీ విముక్తిని నీవే సాధించుకొనుము”, తన్ను గూర్చి ఆయన చెప్పినమాటలు: “అనంతమును ఆకాశమువలె నిరవధికము నగు జ్ఞానమునకే బుద్ధుడు అనిపేరు, గౌతము డను నేను, ఆదత నధిగమించితిని. సాధనచేసితిలేని మీ రందఱు గూడ ఆదత నధిగమింతురు, “ప్రేరకమైన ఉద్దేశ మేమియును ఆయనకు లేదు, స్వర్గము నకు పోవలయు నని ఆయన కోర లేదు, ధన మును కోర లేదు, రాజ్యమును సర్వస్వమును పరిత్యజించి భారతదేశవిధులలో ఆయన భిక్షాటన మొనర్చెను. పారావార మంతటి విశాల హృదయముతో ఆయన మానవులకే కాక సకలప్రాణులకును హిత ముపదేశించుచు చనెను. యజ్ఞములను మాన్పుటకును పశువు లకై తాను ప్రాణమర్పించుటకును సదా సంసిద్ధుడగు నుండిన పురుషు డత డొక్కడే, ఒకప్పుడొకరాజుతో ఆయన అన్న మాటలు : “గొఱ్ఱపిల్లను బలియిచ్చినచో నీకు స్వర్గము లభించునేని మానవుని బలియిచ్చినప్పుడు అంత కంటె పైపదవులు నీకు వచ్చును. కావున నన్ను బలియిమ్ము”, రాజు ఆత్మర్యస్థుడై డాయెను. మఱి యీ బుద్ధదేవుడు స్వప్రయోజనప్రేరణ మించుకైన లేనివాడు. ఆయన అఖండకార్యశూరుడు. ఆయన అధిగమించిన యున్నశిని చూచితిమేని కర్మాచరణశక్తిచే మనముకూడ ఆధ్యాత్మికశిఖరములను ప్రాపించుటకక్యమగు నని తెలియును.

అనేకులకు దేవునందు నమ్మక మున్నప్పుడే మార్గము సుగమతరమగును. కాని బుద్ధదేవుని జీవితచరిత్రము ఏమి బోధించుచున్న దనగా దేవుని వస్తువున్నను వేదాంతము నొప్పుకున్నను ఏమతిమునకును చెందకున్నను ఏగుడికిగాని

ప్రార్థనాగారమునకుగాని పోవకున్నను ఐహిక పరుడ నని చెప్పుకొనుచు ఐహికపరుడుగ నున్నను — అట్టివాడు సైతము పరమోన్నత సిద్ధిని పొందగలడు — అని, బుద్ధునిగుణదోషములను ఎన్నుటకు మన మధికారులము కాము, బుద్ధుని హృదయవైశాల్యమున అణుమాత్రమైనను నాకుండరాదా అని నేను కోరుదును, బుద్ధునకు దేవునియందు సమృక్ ముండవచ్చు,

ఉండక పోవచ్చు. అది నాకు లెక్క లేదు, ఇతరులు భక్తిచేతను యోగముచేతను జ్ఞానము చేతను పొందిన పరిపూర్ణతనే అతడును పొందినాడు, పరిపూర్ణతకు విశ్వాసముతో పని లేదు, మాటలవలన ఏ ప్రయోజనమును లేదు, చిలుకలు మాటాడ గలవు, నిస్సార్వమైన కర్మాచరణముచేతనే పరిపూర్ణత సిద్ధించును.

శ్రీ శంకర, రామానుజులు

(ప్రభాకర్)

సకలప్రాణులలోనూ మానవుడు ఉత్తమోత్తముడు, ప్రాణులను దేవతలనీ, మానవులనీ, తిర్యగ్జంతువులనీ ఋరీకరించటం పరిపాటి, తిర్యగ్జంతువులనగా పశుపక్ష్యాదులు, తిర్యగ్జంతువులకంటె మానవుడు పైమెట్టువాడనీ, మానవునికంటె దేవతలు పైమెట్టువారనీ — సూలదృష్టికి గోచరించవచ్చు, కాని అటు నేల్చులకంటె ఇటు తిర్యగ్జంతువులకంటె కూడ మానవుని స్థానమే విశిష్టమైనదని శాస్త్రాలు చెప్పున్నాయి. తిర్యగ్జంతువులకు వివేకం లేదు, మానవునికి వివేకం ఉంది, కాబట్టి తిర్యగ్జంతువులకంటె మానవుడు గొప్పవాడనడం సులభంగానే అర్థమవుతుంది, ఇక దేవతలకంటె మానవుడు ఏలా గొప్పవాడవుతాడో ఆలోచిద్దాం. పుణ్యం చేసిన నరుడు స్వర్గవాసి అవుతాడు, దేవత అవుతాడు. “క్షీణే పుణ్యే,

మర్త్యలోకం విశన్తి” అని భగవద్గీతలో చెప్పినట్లుగా పుణ్యకర్మఫలానుభవం ముగిసిన వెంటనే నరుడు స్వర్గంలోంచి మానవలోకానికి మరలి చేరిపోతాడు. దేవభూములు భోగభూములు, భోగవ్యవసరమైన దేవత్వంలో వివేకం నివులు కవిసిన నిష్కలాగా మలుగుపడి ఉంటుంది. ధర్మానుష్ఠానానికి ఆధ్యాత్మికసాధనానుష్ఠానానికి అవకాశం లేని దేవలోకానికంటె, ఆ అవకాశం ఉండే మానవలోకం ఉత్కృష్టం. ఈ విషయమును శృంగారనైషధంలో మహాకవిసారస్వభాముడు శ్రీనాథుడు ఆకథకు ప్రసక్తమైన రీతిలో దమయంతిచేత ఈలాగు చెప్పించాడు —

శర్మమే కాని యవ్విబుధ
సదృశమునందుఁ దలంచిచూడఁగా

ధర్మము సేయ లే; దిచట
ధర్మము సేయఁగ నిర్విశంకతకా
శర్మమునొందనుం గలదు;
శర్మము ధర్మము గాంచు టొప్పునో
శర్మము గాంచు టొప్పుకొ వి
చారముసేయుము నెప్పునంబునకా ॥

కాబట్టి పైలోకంకంటె ఈలోకం మేలనీ, వేల్పుకంటె నరుదు మేలనీ సచమత్కారంగా అవగతమైంది.

మనలోకం ద్వంద్వమయం, అంటే అన్నీ జంటజంటలుగా ఉన్నాయి. జననం మరణం, సంయోగం వియోగం, వృద్ధి క్షయం, పగలు రాత్రి, సుఖం దుఃఖం, మంచి నెచ్చుర, పుణ్యం పాపం — ఈలా గున్నాయి. ప్రతిజంటలో ఉన్న రెండూ ఒకదానితో ఒకటి కూడియే ఉంటుంది. కాబట్టి ఒకదాన్ని మనం సంపాదిస్తే, దానిని అంటి ఉండే ఆ రెండోదన్నీ, మనం కోరకపోయినా, ఎంత వద్దనుకున్నా మనకు దాపరించి తీటుతుంది. ప్రతి జంటలో ఉన్న రెండూ అశాశ్వతాలే. దీనివెంబడి అదీ, దానివెంబడి ఇదీ వస్తూ ఉంటుంది, పోతూ ఉంటుంది —

రాత్రి తెగుదల దిన మేల రాక యుండు?
దినము తెగుదల రాత్రి యేతేర కున్నె?
వరగు సుఖదుఃఖములు కాలపర్యయమున,
నెందు మనుజుల బొందక యేల యుడుగు?

అన్నాడు మహాకవి ప్రబంధపరమేశ్వరుడు ఎఱ్ఱన,

మానవుడు తన అజ్ఞానదశలో ద్వంద్వా లకు ఉన్న అవినాభావసంబంధం మఱచి 'సుఖం

కావాలి' 'కష్టం వద్దు' 'మంచి కావాలి' 'చెడుగు వద్దు' 'జననం కావాలి' 'మరణం వద్దు' అని ఆశ్రపడుతుంటాడు. కోరింది లభించకపోతే అశాంతి, లభించింది ముగిసిపోతే అశాంతి, ముగిసిపోవడానికి ముందునుంచే ముగిసిపోజోతుం దనే దిగులుచే అశాంతి, అక్కజలేనిది వచ్చి పడితే అశాంతి, వచ్చి పడుతుం దేమో అనే భయంచేత ముందు నుంచే అశాంతి. సమస్తమానవలోకాన్ని పట్టి పీడిస్తుండేది అశాంతి, అనాది కాలంనుండి మానవుడు సదా శాంతినే అపేక్షిస్తున్నాడు, అన్వేషిస్తున్నాడు.

వివేకం భాసించినప్పుడు మానవుడు నిత్యమును అనిత్యమును, తథ్యమును మిథ్యను, సారమును అసారమును గుర్తించగలుగుతాడు. ఆత్మయే నిత్యం, ఆత్మయే తథ్యం, ఆత్మయే సారం, తక్కిన వన్నీ అనిత్యాలు అసత్యాలు అసారాలు అని గ్రహించగలుగుతాడు. అనిత్య-అసత్య-అసారాల వెంటబడడంచేతనే తాను అశాంతిని కొని తెచ్చుకుంటున్నట్లుగా అవగతం చేసుకుంటాడు. అశాంతి అంతరించాలంటే శాంతి సిద్ధించాలంటే నిత్యమునూ సత్యమునూ సారమునూ ఐన దాన్ని పొందాలని తెలుసుకుంటాడు.

సిద్ధితే చేసే సాధన అదౌకయూత్ర లాంటిది : అందు కొక మార్గదర్శకుడు - గురువు అవసరం. గురుసానావశ్యకతను అంగీకరించని వారు ఉండరు. అంగీకరించక పోవటం అసాధ్యంకూడా. ఏలాంటి గురువు అక్కజలేదనే మతానికి కూడా ఒకగురువు కావాలి.

సాంతరిత్యచేత, గురుసహకారంచేత, దైవ కృపచేత — సాగిన సాధన సిద్ధిస్తుంది.

సాధనమార్గాలు సుప్రసిద్ధాలు రెండు.
ఒకటి జ్ఞానమార్గం, రెండోది భక్తిమార్గం.

జ్ఞానమార్గం అంటే అభేదబుద్ధిని అలవటమని
కొనే సాధన. చూడండి — వెండిఅంగట్లో
వెండిలో చేయబడ్డ వస్తువులు చిన్నవీ, పెద్దవీ —
లెక్కలేనన్ని ఉంటాయి. లెక్కలేనన్ని పేర్లతో
లెక్కలేనన్ని రూపాలతో ఉంటాయి, గరి
తెలూ లోటాలూ చెంబులూ తట్టలూ తప్పే
లాలు ఇలాంటివి ఇలాంటివి ఉంటాయి, ఐతే
అన్నిట్లో ఉండే లోహం ఒక్కటే, వెండియే.
అదే విధంగా లోకంలో చేతనాచేతనములైన
వస్తువులన్నిటిలో ఉండే ఆత్మ ఒక్కటే. నామ
రూపాలమీద మనస్సు చెదరగొట్టుకొన్నా
మంటే ‘నీవు’ ‘నేను’ ‘సిద్ది’ ‘నాది’ అన్న
భావాలు పోటెక్కి అశాంతి కలుగుతుంది.
నామరూపాలమణుగున ఉన్న ఏకాద్వితీయ
మైన ఆత్మమీద మనస్సు నిశ్చలంగా నిలుపు
కొన్నామంటే, ఆ సాధనలో సిద్ధి పొందినా
మంటే — అప్పుడు నీవు నేనూ, వాడూ
వీడూ, అదీ ఇదీ అంతా ఆత్మయే అన్న అను
భవం గలిగి శాంతి సిద్ధిస్తుంది. అదే మోక్ష
మనీ, ముక్తి అనీ కూడా చెప్పబడుతుంది.
ఇది జ్ఞానమార్గం. దీనికే అద్వైతసిద్ధాంతం
అని పేరు. దీనికి ఉద్ధారకులూ ప్రచారకులూ
ఆదిశంకరభగవత్పాదులవారు.

మఱొక సాధనమార్గం భక్తిమార్గం. భగ
వంతుడు సర్వేశ్వరుడు, విశ్వమంతా ఆయన
సామ్యు. నేను ఆయనసామ్యును, తన్ను తాను
రక్షించుకునే బాధ్యత సామ్యుకు లేదు. తన
సామ్యును కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత సామ్యు

కలవానిది. సర్వజ్ఞుడైన భగవంతుడు తన
బాధ్యతను మనచేత చెప్పించుకొని తెలిసికో
వలసినవాడు కాదు —

అహం స్మరామి మద్భక్తమ్
నయామి పరమాం గతిమ్ ||

“నా భక్తుడిజ్ఞాపకం నా కుంది, వాణి ఉత్తమ
గతికి చేర్చే పని నాది” అన్న భగవద్వాక్యం
స్మరిస్తూ భగవంతునే నమ్ముకొని మానవుడు
తనరక్షణనుగూర్చి ఎట్టి ఆందోళన చెందక
నిబ్బరంగా ఉండాలి. భక్తులు కాలం గడిచే
విధం — సదా భగవంతుని నామభజన, గుణ
సంకీర్తన చేస్తుండడం. మనతో కలిసి మెలిసి
ఉండా లనే ఆశ్రంతో భగవంతుడే భక్తుల
రూపంలో మనకు దర్శన మిస్తున్నాడని
భావిస్తూ భగవంతుని పూజించినంతకంటే
ఎక్కువగా భగవద్భక్తులను పూజించటం. ఈ
నామభజన - గుణసంకీర్తన - సాధుసమాగ
మాలచేత సాధకుడు అవ్యయానంద మనుభవి
స్తాడు. ‘వైకుంఠవాసే ౭పి న మే ౭భిలాషః’
‘నాకు వైకుంఠంకూడా ఒడ్డు పొమ్మంటాడు’.
‘దివి వా భువి వా మ మూస్తు వాసో నరకే
వా’ ‘స్వర్గంలో భూలోకంలో నరకంలో —
ఎక్కడ ఉండ మన్నా ఉంటాను — నాకు భగ
వదనుభవం ఉంటే చాలు’ అంటాడు. ఈరీతి
సాధన సాగేకొద్దీ అహంకారమమకారాలు
అంతరించి శాంత్యానందాలు సిద్ధిస్తాయి. ఈ
మార్గానికి భక్తిమార్గ మనీ, ప్రపత్తిమార్గ
మనీ, విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంత మనీ అంటారు.
ఈ మార్గానికి ఉద్ధారకులూ ప్రచారకులూ
భగవద్రామానుజులవారు.

నా గురు వేపుడగు శ్రీ వివేకానందస్వామి సంస్మృతులు

శ్రీ సదాశివానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

ఇంతలో చోటుమార్పుకై శ్రీ వివేకానంద స్వామి వారణాసికి రానున్నారను వార్త మాకు తెలిసినది, శ్రీ నిరంజనానందస్వామికి మిక్కిలి పరిచితుడగు రాజాకాళికృష్ణభాకూరు గారి వసభవనమున శ్రీ వివేకానందస్వామి బసచేయుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. టైప్ నుకు పోయి శ్రీ వివేకానందస్వామిని పిలుచు కొని వచ్చు పనికి మా సభయువకులు నన్నెన్నుకొని పూలలను మాలలను నాచేతి కిచ్చిరి, చారుబాబును నేనును టైప్ మనూద్ద బండిరాకకై వేచియుంటిమి, బండి వచ్చినది, స్వామి ప్లాటుఫారము మీదికి దిగినాడు, నేను నాచేత నున్న మాలను ఆయనకంతమున వేసి, పూలను పాదములపై ఉంచి, ఆయన నె మ్రోమును నిదానముగ దర్శించితిని, అది స్వప్నములలో పలుమార్లు కననై పరిచితమైన ముఖమే అనుట ఆకస్మికముగ నాజ్ఞప్తికి వచ్చినది, కలలో కనిపించిన మోమునకును ఈ మోమునకును చాలాపోలిక గలదు, అద్భుతా దరములలో మునిగి నేను మానముగ నుంటిని, ఆయన చాలమృదువుగ “ఈ బాలు డెవ”డని నన్నుగూర్చి ప్రశ్నించెను, అప్పటి నా మన స్ఫుభవములను వర్ణించు సామర్థ్యము కవి వాక్కుకే ఉండును, ఆయన నోటినుండి నూలు మాట లైనను వినుటకుముందే ఆయనకంతము నాకు పరిచితముగ నుండెను, ఆయనను నేను దర్శించుట ఇది రెండవసారియూ, లేక అదం

తయు కేవల సనస్సుప్తియా! విభిన్న భావాలు నాలో ఉరవడించినవి, ఆనందము భయము అద్వైతపు అన్నియు కలిసియుండెను, స్వామిని ఆయన వెంబడినుండువారిని నేను చూచు చూపు మనకమనకగ నుండెను, అంతయు మింటతూన్యములో లీన మగుచున్నట్లుండెను, అదొక విరివి, ఆత్మ సత్త, వ్యాపహారిక సత్యము లెల్ల అట స్వప్నములుగ పరిణమించుచు, స్వప్నము మఱపులేని తూన్యములో లయించి పోవుచున్నది, శరీరము మనస్సు చింతన — ఇవి లేని సత్త అది అని నేను గుర్తింపగల్గి యుంటిని, అ దొక ప్రశాంతనిశ్చబ్దత, అది నన్ను కమ్ముకొన్నది, ఇంచుమించు ఊపిరాడ నీయనిదిగనుండెను, తర్వాత ఆపరిసరములను చూచిన నా కెట్లుండె ననగా మేల్కొంచిన తర్వాతకూడ నిలిచియుండు స్వప్నమువలె నుండెను, చేతులను కాళ్లను నేను కదల్చలేక పోయితిని, ఆలోచనము— అవధారణము— మాట, ఇవి ఒకానొక ఆనందస్థితిలో కరగి పోయినవి, మంచిచెడుగులు మున్నగు సకల ద్వంద్వములును అప్రకంప్యానందమున సమసి పోయినవి, ‘నేను’ అను సంకుచితస్మృతి అందు మునిగి తనప్రత్యేకతను పూర్తిగా కోల్పోయినది.

నగము న గలిగియుండిన నా అంజలి నుండి రాలినపుష్పములు స్వామిపాదపద్మముల మీద చెదరిపడినవి, అంతట ఆయన నాప్రక్క

నున్న వారితో మాటాడుటకై వారిపైపు తిరిగెను. కాని మరల గాఢప్రేమప్రేరితమును అహోదనమునగు తన చూపును ఆయన పారవశ్యమున నున్న నాకన్నులలోనికి పరచెను. చిఱునవ్వు నవ్వెను. అందులకు పట్టిన దొక్క-క్షణమే, కాని అక్షణములోనే “తండ్రిని విడు, పేరుప్రతిష్ఠల వదలుకో, ఈవిధముగ ఏదేది సేకు నష్ట మగునో వాని కన్నిటికిని బదులుగా నన్నవలంబిపు” మను సారాంశముగల వాగ్గోచర సంఖ్యాతీతధర్మోపదేశములు ఆయనవాక్కున నాకు వినిపించినవి, “చిత్తము, తమమాటను తలదాల్చుచున్నా” నని నాఆత్మ ఆయనకు బహులు చెప్పినది. ఇది ప్రాతకాలపు కవిత్యము కాదు, కట్టుకథ కాదు, నా అనుభవము, సరళసశ్యము. ఆ అనుభవము ‘బ్రహ్మ నందము’న గాని ‘పరమానందము’న గాని వ్యక్త మగునది కాదు. ఆనందమునకు సైత మతితమైన అనుభవ మది. తుణికిమైన ఒక్క-వీక్షణముచే గల్గిన దైనను, అది ఈనాటికిని వన్నె మాయకున్నది.

మాకృష్ణుడైనట్టి స్వామిని జపాను అనెడి మధురకు పిలుచుకొనిపోవుటకై వచ్చినందున “మామ అక్రూరు” డని మాచే మాటుపేరు పెట్టించుకొన్న జపానియుడగు శ్రీఓకాకూరయు శ్రీనిరర్థయానందస్వామి (కనాయ్) యు, శ్రీజోధానందస్వామి (హరిపాద) యు ‘గౌర్’ ‘నాడు’ అను నిద్రులు బాలకులును స్వామితో కూడ నుండిరి. శ్రీశివానందస్వామియు శ్రీనిరంజనానందస్వామియుకూడ అప్పుడుకాశీలో నుండిరి. వారందఱును కాళికృష్ణథాకూరు మహారాజుల ‘సాంధ’ వాసమున కేగిరి.

ఒకనాటి సాయంకాలము చారుబాబును నేనును అచటికి పోయితిమి. పైని పేర్కొన్న

వారందఱును అట కుర్చీలపై కూర్చుండియుండిరి. భారతదేశమున స్వామిజి పర్యటనమును గూర్చి శ్రీఓకాకూరతో అంగ్లభాషలో ఏదో సంభాషణ జరుగుచుండెను. నేను సాగిలపడి సాష్టాంగముగ నమస్కరించి వినయముతో, నేలపై పఱచియున్న చాపమీద కూర్చుంటిని. స్వామిసంభాషణ మధ్యమున అగి చూపులచే ప్రేమచు వ్యంతుచు నాపైపు ముగ్ధమరల చూచెను. వాక్కులకంటె అవీక్షణములెక్కువభావ ద్యోతకములుగ నుండెను. ఆ చూపులునన్ను పరవసనొనర్చినవి. “అబ్బాయీ, ఈరీప్సితై కూర్చుండుము” అని ఆయన నన్ను పిలిచెను. పలుసార్లు పిలిచెను, ప్రేమతత్పరతతో బతిమాలెను, ఆయనగారి ఆమాత్రపుకోరికను కాదనుట నాకు అసాధ్య మాయెను. ‘గొప్ప’ ‘కొలది’ ‘పెద్ద’ ‘చిన్న’ విభేదాలనుపాటించుట ఆయనకు మిక్కిలి దుస్సహమైనది. ‘సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ’ ‘అంతయు బ్రహ్మమే’ ఏ యిద్దఱుమానవులకు గాని ఆయనదృష్టిలో భేదము లేదనుట ఆయన సెస్మామున నాకు స్పష్ట మయ్యెను. అక్షణమున ఎల్లరకంటె ఆయనే నాకు అంతరంగతముడుగను అధిక బంధువుగను తెలిసిపోయెను. సహజముగను సమగ్రముగను నన్నాయన కర్పించుకొంటిని. నిజమునకు అక్షణముననే అచోటనే నాకు మంత్రోపదేశమైపోయినట్లుండెను. అక్షణమును బ్రతికినంతకాలము నేను స్మరించుచుందును.

రాత్రులందు నేనును చారుబాబును హరిదాసఛాటర్జీయు తఱచు స్వామితో ఉండెడి వారము. అందఱము కలిసి భజించెడివారము, అప్పుడు స్వామిజి మిక్కిలిరుచ్చమగు భోజ్యమును దేనినైన అందుకొని మాకందఱికిని

పంచి పెట్టి “బాగున్నదా, రుచిచూడుడు, రుచిచూడుడు, నా నోటి కది ఎంతో బాగున్నందున మీకు ఇచ్చుచున్నాను అనును. విశ్వమాతకు బిడ్డలై ప్రేమ ఉండును, కాని అది తర్క-గోచరమైన ఆశయము, మేము ఆవిశ్వమాతృప్రేమను ప్రత్యక్షముగ చూచితిమి, అనుభవించితిమి. ఆయన మా కీర్చిప పదార్థము మాకు పరమపవిత్రము, ‘ప్రసాదము’, ‘మే మందఱము దాని నారగించినప్పుడు ప్రేమ ఆపదార్థముగ పరిణమించెనో’ లేక పదార్థమే ఆయన ప్రేమ నాస్వాదింశెనో, లేక ఆ పరిణామమును ఈ ఆస్వాదనమును ఉభయమును నిజమో, రెంటు డేని కంటె ఏది హెచ్చుమాకు తెలియ లేదు.

మంత్రోపదేశము

‘సాంధ్యబస్’కును స్వామియుండిన సేవా శ్రమమునకును దూరము అయిదుమైళ్లు. స్వామిని దర్శించుటకు మేము ప్రతిదినమును పోయెడివారము, ఎప్పుడైనా రాత్రివేళకూడ అక్కడే ఆగిడివారము. కాని మే మెంతగా కోరినను ప్రతిదినమును అచట ఉండుట మాకు సాధ్యము కాకుండెను. ఒకదినము నేనచట లేకుండినప్పుడు మాకు మంత్రోపదేశముచేయు మని శ్రీశానందస్వామి ప్రార్థించె నట. అందులకు స్వామిజి సమ్యుతించెనట కాని మంత్రోపదేశమునకు దినము ఫలానా అనుట ఇంకను నిర్ణయము కాలే దట. అది నిజమో కాదో కనుగొమ్మని చారుబాబును హరిదాస్ ఛటర్జియు నన్ను కోరిరి. నేను స్వామిజిని సమీపించి అడిగితిని. ఆయన నవ్వుచు మధుర కంఠమున “రామానుజుడై షష్టసంప్రదాయమున నీకింతకుమునుపే మంత్రోపదేశ మైయున్నది కదా. విష్ణుపూజ చాలమంచిదే.

మరల మంత్రోపదేశ మెందుకో నాకు తెలియ లేదే” అనెను.

“నినుబోలు యోగియొద్ద మంత్రోపదేశము పొందవలె నని నాకోరిక” అని నే నంటిని. స్వామి నవ్వి అంగీకారమును సూచించెను.

కొన్నాళ్లలో నాసోదరులలో నాకు మునుపటివాడు నైదుడుగ నుండినవాడు ఆకస్మికముగ మరణించెను. బాణాఘాతమువలె ఆదుఃఖము నన్నూపివైచినది. కాని డెందమున దాని ములుకుండగ నే, ఆదుఃఖము పోయినది. స్వామిజి పరమానుగ్రహమును ఆశీస్సునే అందులకు కారణ మని నే నెఱుగుచును. ఆదినాలలో ఒకనాడు నిర్భయానందస్వామి ఒక రూపాయి ఇచ్చి స్వామిజికి పిండిని కొని రమ్మని నన్నుపెను. నాహృదయభారము విక్కుటముగ నుండెను, కాని పిండిని తెచ్చుటకు పోవుచు దారిలో ఆపిండి తేకున్న స్వామి జికి కల్లు ఇబ్బందిని, ఆయన ఆరోగ్యమునకు నకాలమున కా ఆహార ముండవలయు ఆపశ్య కతను తలపోసితిని, అంతట నాదుఃఖమంతయు విస్మృత మాయెను. ఆశ్రమమునకు పోయి ఆపిండిని నేనే పజ్జనుండి వంటచేయించితిని. అట్లు చేసుకుండ తేనైతిని.

కొన్నాళ్ల కనంతరము స్వామిజి “మీ అన్న చనిపోయె నట. ఆమరణము నీ కేటుండెనో? ఏమి చెప్పి మీఅమ్మ నోదార్పితివో” అని నన్నడిగెను. ఆప్రశ్నకు చెప్పవలసిన దెల్ల నేను చెప్పిన మీదట స్వామి ఇట్లునెను— “నాసోదరులలో ఒకడే చనిపోయియుండినవో నే నెంతగనో దుఃఖించియుందు ననుటకు సందియము లేదు”. నాదుఃఖము స్వామికి తన దుఃఖముగనే ఉండెను. ఆనానుభూతి తత్తణమే నా దుఃఖమును పూర్తిగ తుడిచివేసినది. నాకు

పరమమిత్రమును సోదరాధికుడును ఆయనే అనిపించెను. వెంటనే నన్ను ఆయన పాద సేవకు పూర్తిగను ఇక తిరుగులేకుండను అర్పించుకోవలె నని శపథము చేసితిని.

‘శ్రాద్ధ’ మను నొక కలాప మున్నది. సాధారణముగ అది ఐన తర్వాతనే మంత్రోప దేశము జరుగును కాని స్వామిజి నా విషయ మున ‘శ్రాద్ధ’ మక్కఱ లేదనెను. మఱునాడే నాకు మంత్రోపదేశ మగు ననియు నేనారాత్రి మతమున అధివాస ముండ వలెననియు స్వామి చెప్పెను. ప్రొద్దుననే మేము స్నానము చేసి స్వామిగదివాకిట వేచియుంటిమి, అనుకొన్న వేళకంటే ముందుగనే గదితలుపులు తెఱవ బడినవి. స్వామిజి కనిపించెను. దివ్యతేజ మాయన మోమున వెలుగుచుండెను. ఆయన చేతిపై గతోను నోటిమాటతోనుగూడ మమ్ము ఒక్కొక్కనిగ లోనికి ర మ్మని చెప్పెను. ముందు పొమ్మని చారుబాబు నన్ను నెట్టెను. నేను సమీపింపగనే స్వామి ‘ఓహో, నీవు వచ్చితివా ముందు! మంచిది, అబ్బాయి నాతో రా’ అనెను. ఒక చిన్నగదిలోనికి పోయితిమి. అచట నేలమీద రెండు చిన్న చాప లుండినవి. ఒకదానిమీద ఆయన కూర్చుండెను, రెండవదానిమీద నేనుకూర్చుంటిని.

కొన్ని నిమిషములలో స్వామిజి గాఢసమాధిలో మునిగెను. ఆయన మేను నిగుడుకొని యుండెను. సకలావయవములు నిశ్చలములుగ నుండినవి. కన్నులు మిగుల నుజ్జ్వలములుగను అర్ధనిమిలితిములుగను ఉండెను. దివ్యభావా వేశమును శక్తియు ప్రేమయు ఆయనమోమున కననగుచుండెను. మూర్తిభవించిన ఆనందమే ఆయన. కాని ప్రబలశాంతము అన్నిభావో

ద్వేగాలను అణచిపెట్టియుండెను. అన్నియు నట ఖనీభవించి నిశ్చలముగ నిస్తరంగముగ నుండెను. నన్ను గదిలోనికి పిలిచిన మంద హాస్యప్రేమసుందరుడు వేఱు. ఆనందప్రేమాది భావోద్వేగాల కతీతుడుగ ఇప్పుడు నాయెదుట కూర్చున్న ఆయన వేఱు. ఆయనే శ్రీ వివేకానందస్వామి, విశ్వవిశేత ఉత్సాహము దిగజాటి పోవుచున్న మానవులలో శ్రద్ధావిశ్వాసాలను నింపి సంజీవనము చేసినాయన! ముక్తియు బ్రహ్మజ్ఞానమును గడచిపోయిన కాలమువి కావు, ఏదో శాస్త్రగ్రంథాలలో మాత్రమే ఉండునవి కావు. అవి ఆస్వామిలో రూపుదాల్చి ప్రత్యక్షములుగను స్ఫుర్యగోచరములుగను ఉన్నవి.

అట్లు ఆయన నిశ్చలుడై కూర్చుండి యుండెను. కాలగతి మాకు వెలుపలివైపు బద్ధమై యుండెను. ఈదివ్యస్థాన్ని ధ్యానిస్తారమును నిర్గమనమును ఆయన ప్రతిఘటించుచున్నట్లుండెను. క్రమముగ తగ్గి అది ఆయనదేహమున అణిగియుండెను. అంత ఆయన నాచేతిని తనచేత పట్టుకొనెను. నాచేయి ఆయనచేతిలో కొన్ని నిమిషములకాల ముండెను. నాజీవితమున పూర్వసంభవములను కొన్నిటిని చెప్పి ఆయన ‘నీవు నావలో చాప్రాకు పోవుచుంటివి. అప్పు డొకరు నీతో మాటాడిరి. మాటాడి నప్పుడు నీ కెట్లుండెను’ అని అడిగిరి. నేను మఱచిపోయిన విషయమది. వీలైనచో దానిని జ్ఞాపకమునకు తెచ్చుకొమ్మన్నాడు ఆయన. ఆమాటాడినవారు శ్రీరామస్వరూపాచార్య స్వాములు. ఆరామొద్ద ఆయనను నేను సంధించితిని. అనంతరము నాకు వైష్ణవమంత్రోపదేశము చేసినది ఆయనే. ఆయన అగమ్యుడ జిల్లాలో వసించువాడు. శ్రీరామానుజుల విశిష్టాద్వైతమతమునకు చెందినవాడు.

ఆయనను స్మరింపు మన్నాడు స్వామి, స్మరించితిని, 'ఇక ఇప్పుడు శ్రీరామకృష్ణుని ధ్యానింపుము. నీధ్యానములో నన్ను శ్రీరామ కృష్ణునిగా, శ్రీరామకృష్ణుని గణేశునిగా పరిణమింపజేసికో, సన్న్యాసమునకు లక్ష్యము గణేశుడు" అనెను.

(రూపములన్నియు ఒకనిలో లయించిపోవు సూక్ష్మదశ, ఆత్మ అపరిచ్ఛిన్నము ఏకము అను జ్ఞానముండగనే జీవునకు పరిపూర్ణబ్రహ్మ సాక్షాత్కారము గలిగినదశ.

అది మాయకు శక్తికి చెందినది; అది జనని సమాధిలో కూర్చున్న గుహద్వారమున సహ మెలకువతో నున్న గణేశుని సంకేతము. తర్వాత శివుడు వచ్చును, పుత్రునితో పోరాడును, అప్పుడు అహంకారము పూర్తిగా అణగిపోవును. అది జీవుని పరమోన్నతస్థితి).

ఆయన నన్ను తాకినంతనే నాలొని కోరికలును తలంపులును అన్నియు ఇగిరిపోయినవి, మాయమైనవి, ఆకర్షణ లేదు, త్రోవోడుట లేదు, ఆశ లేదు, వాంఛ లేదు, భక్తికై ముక్తికై ఆత్రము లేదు,

ప్రపంచము శాంత మయ్యెను, ప్రశాంత మయ్యెను. విశ్వము నిశ్చల మయ్యెను, నిత్య శాంతి అందు నెలకొనెను. విశ్వమునకు సత్య ఉన్నది కాని, పారమార్థికసత్య కాదు ఆనందము! ఎల్లెడల ఆనందము! ఆనందమున కతీతమైనదియు, మాటలకు వర్ణనలకు అతీతమైనదియు అగు 'అది' (తత్) ఉండెను. నేను అందు చొచ్చితిని. పైన శాంతి, క్రింద శాంతి, సర్వత్ర శాంతి, లోపలను వెలుపలను శాంతి.

అట ద్వైతము మాయ మయ్యెను, ద్వైతపు టునికి ఎప్పుడును పొసగదు. విశ్వసత్యయొక్క సూక్ష్మస్థితిలో అంతరాళమున నోరాడని అవయవములు చలించని స్థితిలో నెలకొంటిని. 'అభావ' 'పరిపూర్ణత' లట వెలువడుచుండును సమస్త చలనముల కొక ఆరకల్పనము చేయు భావప్రవృత్తి అట పూర్తిగా ఆగిపోయెను. రూపరహితమును అనిర్వాచ్యమునగు ఆ ఆదిమాకాశమున ఏమి ప్రశాంతి! సమ సజ్యోతియు దీప్తియు ఈ 'నిశ'లో చొచ్చుకొనెను. ఈ 'నిశ'లో చీకటి లేదు. ప్రసరణము లేదు, కాని అన్ని ఆవిష్కృతుల కను సాన మదే. నేను దానిని కంటిని, కేవుని కరుణచే నేను దానిని అక్షణమున అనుభవించితిని. నామనను భావనాప్రత్యయన పూర్వక రూపధ్యానమువంకకును విగ్రహధ్యానమువంకకును భావోద్రిక్త వైఖరుల వంకకును పాటుచుండినదే ఐనను ఆనాటినుండి నాకు ఈరీతి ధ్యాన మభిరుతమైనది. ఇట్టి సవికల్పసమాధి దశ నందుకొనుటకు యోగులకు పెక్కిండ్ల శిక్షణమును సక్రమసాధనయు కావలెను. స్వామి ఒక్కసారి తాకినంతమాత్రముచే నాకు ఆసమాధి సిద్ధించినది. నాయెదుట నున్న గది కాని నాలవయవాలుకాని నాదేహముకాని, స్వామి. రూపముకాని నాకగపడదాయెను. సర్వత్ర నున్నది అపరిచ్ఛిన్నాకాశము అందనేకత్వమునకు గాని విభేదాలకుగాని అవకాశము లేనే లేదు. నా మేనికి ప్రశాంతి నిశ్చలతలు కల్గినవి. ఆదశను వర్ణించుటకు మాటలు లేనేలేవు.

(సకేషము)

శ్రీ రామ కృష్ణ పరమహంస విలాసము

మాలమ్ :

శ్రీశ్రీ చిద్వనానందగిరిస్వాములవారు

తాత్పర్యకాండఃఖిని :

శ్రీ శ్రీధరబాబు

ప్రవిశ్య పాఠశాలాయః

పతితుమ్బాలోన్ మహాన్ ।

చి నమామాస కావిద్యా

మృత్యుతః పాతి మామితి ॥

ఆ అనాధారణ బాలకుడు విద్యార్జనకు పాఠశాలయందు ప్రవేశించి, “నన్ను ఎట్టివిద్య మృత్యువునుండి సముద్ధరింపగలదా” యని చింతింప నారంభించెను.

2. పాఠశాలార్జితా విద్యా

హ్యుదరమృరయే ప్యలమ్ ।

మునిభిః కీర్తితా విద్యా

బ్రహ్మవిద్యా హి సా భవేత్ ॥

‘బడిచదువులు పొట్టకూటికేకదా. ఋషి వరేణ్యులచేత అభివర్ణింపబడిన బ్రహ్మవిద్యయే నన్ను మృత్యుసాగరమునుండి తరింపజేయగలదు’ అని,

3. ఏవన్నిశ్చిత్య తత్వాజ

పాఠశాలాంస బాలకః ।

మృత్యుచింతానలోద్ధాతో

నిత్యానిత్య వివేకవాన్ ॥

నిశ్చయించి, మృత్యుచింత యనెడి అగ్ని తపింపజేయగా నిత్యానిత్యవస్తువివేకవంతుడై ఆ బాలకుడు బడికి స్వస్థిచెప్పెను.

4. శ్రీరామకృష్ణ ఇత్యానీ

తస్య నామ సుమంగళమ్ ।

స ఏవ పరమహంసోఽథా

ద్వితీకానంద జీవనః ॥

మంగళప్రదమగు అతని శుభనామము

శ్రీరామకృష్ణుడని. అతడే వివేకానందస్వామి జీవనసర్వస్వమగు పరమహంసగా విరాజిల్లినాడు.

5. గృహీచ భక్తిమాన్ కశ్చి

ధనీ శ్రీ దక్షిణేశ్వరే ।

దక్షిణా కాళికాం శైవ

లింగమేకాదశంచ యః ॥

భక్తిసంపన్నుడగు ఒక ధనిక గృహస్థు శ్రీదక్షిణేశ్వరమందు దక్షిణేశ్వరిని, పదునొకండు శివలింగములను, రాధాకృష్ణవిగ్రహమును ప్రతిష్ఠింపజేసెను.

6. రాధాకృష్ణ మృతిస్థావ్య

రామకృష్ణస్య భ్రాతరమ్ ।

తస్మాదీదేహ పూజార్థ

మూషకం స నియుక్తవాన్ ॥

ఆ దేవాలయములయందు రామకృష్ణుని అన్నగారిని అర్చనాకైంకర్యములు జరుపుటకు పూజారిగ నియమించెను.

7. మృతేచ పూజకే తస్మిన్

తత్పూజార్థమ యుజ్జయమ్ ।

యువానం రామకృష్ణం స

భక్తిమాన్ భాగ్యవాన్ ధనీ ॥

రామకృష్ణుని అన్నగారు మరణింపగా, యువకుడగు రామకృష్ణునకు పరమోత్కృష్టమగు పరమేశ్వరకైంకర్యము జరుపు బాధ్యత ఆ ధనికభక్తు డప్పజెప్పినాడు.

8. రామకృష్ణో యువా లబ్ధా
దై వక్తే జ్ఞ-ర్య ము త్తమమ్ ।

మేనే పుత్రో హ్యపుత్రస్య
దరిద్రస్య నిధిర్యథా ॥

ఉత్తమమగు దైవక్తాంకర్యావకాశము లభించిన రామకృష్ణుడు పుత్రప్రాప్తి కలిగిన అపుత్ర కునివలె ధనరాశి దొరికిన దరిద్రునివలె సంబర పడెను.

9. మానవస్య భవేద్భక్తిః
పరాభగవతీశ్వరే ।

సవవ భాగ్యవాన్లోకే
సవవ పుణ్యవాన్ కృతీ ॥

పరతత్త్వమగు ఆ పరమేశ్వరునియందు భక్తి కుదిరిన మానవుడే లోకమునందు భాగ్య శాలి, పుణ్యవంతుడు.

10. సవవ సుసుఖి లోకే

శరణజ్ఞతవాన్ హరిమ్ ।

హనుమానివ సర్వస్యం

సమర్ప్య ప్రణయాశ్రుభిః ॥

శ్రీహరికి శరణాగతుడై, హనుమంతుని వలె ప్రేమాశ్రువులతో తనసర్వస్వమును సమర్పణచేసినవాడే మహాత్మరమగు సుఖమును పొందును.

11. సప్రమాడపిచ విద్యాసు

వివిధాసు విశారదః ।

ఈశభక్త్యా వినా మర్యో

వితన్తు రివవర్తతే ॥

అనేకవిద్యలలో ఆరితేరినను, సాప్రమాదము లేలుచున్నను పరమేశ్వరభక్తిలేని మనుజుడు భర్తృవిహీనయగు వితంతువుతో సమానుడు.

12. ఉదేతి సవితా నూన

మృగవాసిశ్వరః ప్రభుః ।

విరాగిణాం ముముక్షూణా

మృక్తానాం హృదిసూర్యవత్ ॥

ప్రభువగు ఈశ్వరుడు విరాగుల, ముముక్షువుల, భక్తుల హృదయములలో సూర్యుని వలె ఉదయింపగలడు.

13. పూతసంస్కారిణా ముక్తైశ్చ

నిమిత్తం సాధనమృచేత్ ।

ఆత్మలాభాయ నాన్యేషాం

విదుమామపి నిర్వృతిః ॥

పునీతసంస్కారులకు సాధన ముక్తినిమిత్త కము, ఆత్మలాభప్రదము, సామాన్యపండితుల విషయమున ఇట్లు కాదు.

14. ప్రతీకోపాసనాజ్ఞాత్వా

ముముక్షు ర్భవసాగరమ్ ।

సస్తరే దితి ప్రబ్రూతే

ఛాందోగో జ్ఞానమేత్యవా ॥

ప్రతీకోపాసన మొనరించి ముముక్షువులు భవసాగరతరణము గావింపగలరని, వారే జ్ఞానులగుదురని ఛాందోగ్యోపనిషత్తు వాకొనుచున్నది.

15. కాళికావిగ్రహం దృష్టా

కాళీమృత్యావ చిన్త

బ్రహ్మస్వరూపిణీ నిన్త్యం

రామకృష్ణోఽర్చితస్మతామ్ ॥

చిన్తయము బ్రహ్మస్వరూపము నగు కాళికా ప్రతీకమును సాక్షాత్తు కాళికాదేవిగనే భావించి రామకృష్ణుడు ఆరాధించెను.

16. కాలస్య శీఘ్రగమన

మాలోచ్య మరణస్తథా ।

ఉద్దిశ్య భూతకాలంచ

దేవీ ధ్యాత్యాదురోదసః ॥

వేగముగా పరుగిడు కాలమును సమీక్షించి, పైబడు మృత్యువునుగూర్చి చింతించి, గడచిపోయిన కాలము నుద్దేశించి రామకృష్ణుడిట్లు విలపించెను.

17. 'అనస్తకోటిభిర్దేవి
జన్మభిః కామ సజ్జులైః ।

బహుధా వీడితస్యాస్య
కాగతిస్యాం వినాంబికే ॥

“దేవీ, కామసంలగ్నములగు కోట్లకొలది జన్మలనుండి అనేకరీతులుగా వీడితుడనైన నాకు, — అంబికా, నీవేగతి”.

18. కుత్రాసిత్వ జ్ఞాగన్యతః
కతోమాన్స ప్రపశ్యసి ।
కేవలచూచునాథ మ్మా -
ద్దీనమ్మా మప్పు పుత్రికమ్ ॥

అమ్మా, నీవు ఎక్కడనున్నావు? అనాథుడను దీనుడను అగు ఈ చిన్నకుమారుని ఏల బ్రోవరావు?

19. విద్యారహమ్బుద్ధిశూన్య
జ్ఞానజన్మాపరాధినమ్ ।
కారుణ్యరసకల్లోల
లోలనేత్రీ ప్రపశ్యమామ్ ॥

నాకు విద్యయూ రాదు, బుద్ధియూ శూన్యము; జన్మజన్మములనుండి అపరాధినేనమ్మా. కారుణ్యరసకల్లోలనేత్రీ, నన్ను రక్షింపుము.

20. కాళీమాతర్నమామిత్యా
జ్ఞాళీనూత ర్నమామ్యహమ్ ।
కాలకాలే మహాదేవే!

నృత్యస్త్రీన్వా న్నమామ్యహమ్ ॥

కాళీమాతా! నమస్కరించుచున్నాను. అమ్మా! మరల నమస్కరించుచున్నాను.

కాలకాలునిపై మహాదేవునిపై నృత్యమొనరించుచున్న నీకు నమస్కారము.

21. అహోగచ్ఛత్య యజ్ఞాలో
మృత్యుస్తపతి మేపురః ।
మహాకాళి స్ఫుతశ్చమ్యే
శిరస్తే పాణి పల్లవైః ॥

అయ్యో! కాలము గతించిపోవుచున్నది. ఎదురుగ మృత్యువు నిలబడినది. మహాకాళీ, నీ పాణిపల్లవములతో నా శిరస్సును స్ఫులింపుము.

22. నమాం రక్షతి మాతామే
పితాభ్రాతా సహోదరః ।
సభార్యాచ మహామోహ
తామిస్రాత్త్వాం వినామ్మికే ॥

మహాత్తరమగు మోహాంధకారమున తల్లి తండ్రులుగాని, భార్యగాని, అన్నదమ్ములుగాని వెలుగు చూపలేదు. నీకు మినహా అన్యులకది సాధ్యపడదు.

23. కాగతిర్లే జగద్ధాత్రీ
మూర్ఖస్య జగదీశ్వరీ ।
అనాథన్యాత్మబోధేన
శూన్యస్య కరుణామయి ॥

జగద్ధాత్రీ, జగదీశ్వరీ, కరుణామయీ, మూర్ఖుడను ఆత్మావబోధశూన్యుడను అగు నాగతి యేమి?

24. శతపత్ర విశాలాక్షీ
శతపత్ర పదద్వయమ్ ।
శరణాంకరవాణ్యమ్
శతపత్రముఖేశ్వరీ ॥

శతపత్రవిశాలాక్షీ, శతపత్రముఖ, ఈశ్వరీ, నీ శతపత్రపదద్వంద్వమునే శరణజొచ్చుచున్నాను.

25. యథాగోపాయతే మాతా

స్తననయన మర్భకమ్ ।

తథా గోపాయతామమ్మ

కాళీ మాం శరణాగతమ్

పాలుత్రాగు బిడ్డను తల్లి వేయికళ్లతో
కనుపెట్టుకొని సంరక్షించుకొనును, కాళీ
మాతా, శరణాగతుడైన నన్ను కూడ
అట్లే సంరక్షింపవలెనమ్మా.

26. పరదాభయ ముద్రాభ్యాం

శోభితే ముణ్డమూలయా ।

కరాలకరవాలేన

భిన్న శీర్షరేణచేశ్వరీ

పరదాన—అభయముద్రలతోను, ముణ్డ
మూలతోను, భయంకరకరవాలయతోను, విర
బోసికొన్న కబరీభరముతోను శోభిల్లుచున్న
ఈశ్వరీ,

27. సృక్యసృక్ ప్రవహామమ్మ,

నిశ్చలానంద సాగరామ్ ।

లావణ్యమీన నయనాం

ఫాలనేత్రీం సమాశ్రయే ॥

నిశ్చలానందసాగరా, శోభాయమానమీన
నేత్రీ, ఫాలనేత్రీ, అమ్మా, పెదవులనుండి
రక్తము ప్రవహింపజేయుచున్న నిన్నే సమాశ్ర
యించుచున్నాను

28. ఆలీఢ పాదకమలాం

కాలకాలోపరిస్థితామ్ ।

ఆసుర్యపాణి శాటిక

కటిమమ్మ నమామ్యహమ్ ॥

చాపబడిన పాదకమలములుగలిగి, పరమ
శివునిపై నిలిచిన, ఖండించిన రాక్షసుల హస్త
ములను కటిభాగమున వస్త్రముగా ధరించిన
జగన్మాతా, నీకిదే నమస్కారము.

29. నీలజీమూత శోభాయమాన

ముక్త సుకున్తలామ్ ।

నమామి కుచిరైః కాళి

శవకణ్డలమణ్డితే ॥

నల్లనిమేఘములవలె శోభిల్లుచు విడిచి
కుంతలములుకల, శవములనే కుండలములుగా
అలంకరించుకొన్న కాళీ, నీకు నమస్కారము.

30. రక్తదన్వి మామ్పాశు

రక్తబీజ వధోద్యతే ।

రక్తప్రియే రక్తపాన

రక్తనర్తా ననామ్భజే

అమ్మా, నీవు రక్తఃకరినివి; రక్తబీజ
సంహారకానివి; రక్తపానముచే నీముఖము
ఎఱ్ఱని పద్మమువలె శోభిల్లుచున్నది.

31. దుర్గమామ్పాశు మోహభే

ర్పహిమాసుర మర్దనీ ।

దుర్గమార్గం హి మోక్షస్య

సుగమమే కరోతరమ్ ॥

దుర్గా, మహిమాసురమర్దనీ, ఈ మోహ
జలధినుండి సముద్ధరింపుము, దుర్గమమగు ముక్తి
మార్గమును శీఘ్రముగా సుగమ మొనరిం
పుము.

32. ఉలూకస్య దినన్నక్తం

యథామాథో నపశ్యతి ।

ఆవిద్యకం స్వకమ్మన్థ

న్దురహంకార మూర్ఛితః ॥

గుడ్డగూబకు ప్రకాశమానమగు పట్టవగలే
చీకటి, అట్లే అవిద్యాసంబంధమగు స్వకీయ
మైన బంధమును దురహంకారమూర్ఛితుడు
గమనింపడు.

33. మాతర్మాత ర్జగన్మాత

ర్మాతర్మాత ర్జగన్మయీ ।

మాతర్మాత స్తమోహస్త్రీ
మాత స్తవదేవి చిన్మయా ॥

అమ్మా, అమ్మా, జగజ్జననీ, జగజ్జననీ,
తమోహరిణీ, చిన్మయా.

34. కుంకు-మార్చిత పాదాబ్జే
సిందూరద్యుతిఫాలకే ।

కుంకు-మార్జిత వహ్నిజ
కలసీక భరానతే ॥

కుంకుమార్చితములగు పాదపద్మములతో
శోభించుచు, సిందూరమువలె ఎఱ్ఱగా ప్రకా
శించు ఫాలము కలదానవై కుంకుమాంకితమగు
స్తనముల భారముచే వంగినట్లున్న జగన్మాతా.

35. కాదంబిని సుందరాక్షీ
చాద్యస్తరహితే శివే ।

కంబుకంఠీ వజ్రహారైః
సునన్దిత కుచోన్నతే ॥

కాదంబిని, సుందరాంగీ, ఆద్యంతరహితా,
దుద్రాణీ, కంబుకంఠీ, వజ్రహారములచేత
అలంకరింపబడిన కుచములకలదానా.

36. త్వం జనిత్రీచ గాయత్రీ
సావిత్రీ సర్వమజ్జలా ।
పవిత్రీ కురుతే భక్త
మృక్తతాణ పరాయణా ॥

నీవు జనయిత్రివి; గాయత్రివి; సావిత్రివి;
సర్వమంగళపు; భక్తతాణపరాయణపు! ఈ
భక్తుని పవిత్రునొనరింపవమ్మా.

37. అనాథోఽహమనాథోఽహ
నీప్రోఽహమతిదీనవాన్ ।

మామ్నాపయతు చాముణ్డే
సంసారాత్త్వ త్పదాంబుజమ్ ॥

అనాథుడను, ముమ్మాటికి అనాథుడను,
దీనుడను, అతిదీనుడను, చాముండేశ్వరీ, నీ

పాదాంబుజము సంసారాంబుధిని ముద్దిన నాకు
ప్రాణభిక్ష యొసగుగాక!

38. ఇత్యేవం విలపన్తుకైస్త్రి
ప్రలపన్నమ్మ కాళికే ।
రామకృష్ణః స్వప్నతుల్య
స్దదర్శ భవనత్రయమ్ ॥

ఈ విధముగ విలపించుచు, మోక్షార్థము
“అమ్మా, కాళీమాతా,” అని ప్రలపించుచు,
రామకృష్ణుడు త్రిభువనములను స్వప్నసదృశ
ముగ దర్శించెను.

39. సదదర్శ జగత్సర్వ
జ్ఞజ్ఞు స్థావరాత్మకమ్ ।
కాళీరూపేణ మోక్షార్థ
నిష్కామి సంయమి మునిః ॥

నిష్కామి, సంయమి, మోక్షకామియైన
ఆ మునివర్ణింపునకు చరాచరాత్మకమగు సర్వ
జగత్తు కాళీరూపముగనే కన్పడినది.

40. సాయస్తనే ప్రభాతేచ
గమనాగమనం రవేః ।
దృష్ట్వా శిలాతలే దీప్
ఘర్షతి స్మలలాటకమ్ ॥

‘సూర్యుడు ఉదయించుచున్నాడు, అస్త
మించుచున్నాడు, అదిగో ప్రభాతము, ఇదిగో
సాయంత్రము. ఇట్లే కాళీదర్శనమువినా కాలము
గడచిపోవుచున్నది’ అని దీనుడైన రామ
కృష్ణుడు బండకు గురిచేసి నుదుటిని బ్రద్దలు
కొట్టుకొనినాడు.

41. భక్తైః సాకమృహభక్తో
భజతి స్మనిరాకులమ్ ।
ఆత్మానుభూతి వాక్యాని
వదతిస్మన పావనః

ఆ మహాభక్తుడు భక్తులతోగూడి నిరాకు
లుడై అమృతభజించినాడు, అట్టిసితిలో ఆత్మాను
భూతివాక్యరత్నములను వెలువరించినాడు.

42. ఏకాదశాని లింగాని

కాలీ జ్యోష్ణం ప్రపూజ్యసః ।

పూజయామాస మార్జారం

శునకం స్వమృగం సమమ్ ॥

ఏకాదశ శివలింగములను, కాలీమాయని,
రాధాకృష్ణుని సమర్పించి, అతడు స్వపరవిభేద

రహితుడై మార్జారములను, శునకములను
కూడ ఆరాధించెను.

43. కతి జన్మాని జాతాని

జ్ఞానహీనస్య మేభవి

భవిష్యన్తిచ జన్మాని

కతిచేతి వ్యచిన్తయత్ ॥

‘ఈ భూతలమున ఎన్ని జన్మలు జ్ఞానహీన

తలో గడచిపోయినవి! ఇంక భవిష్యమున
ఎన్ని రానున్నవో’ అని తలపోసినాడు,

(సశేషము)

వార్తలు, విశేషాలు

శ్రీ వివేకానందస్వామి శతతమజయంతిమహోత్సవములు

వివేకానంద యజ్ఞము - మచిలీపట్టణము

అఱువదిసంవత్సరములకు పూర్వము మచిలీ
పట్టణమందలి హిందువులు ఓంకారనిలయము
గను అన్ని వర్గాలవారికి సమృతముగను నొక
గుడిని కట్టి వివేకానందమందిర మని పే
శ్రీరామకృష్ణుని ప్రత్యక్షశిష్యులలో ముఖ్యు
లలో నొకరగు శ్రీరామకృష్ణానందస్వామి
27-8-1904 తేదీనాడు దాని కావిష్కరణో
త్సవమునుచేసిరి. అఱువదేండకు పిమ్మట ఆ
ఆలయమును జీర్ణోద్ధరణము చేసి వర్ణములతో
చిత్రములతో సింగారించిరి. ఆ ఆలయమున
ఇప్పు డీ యుత్సవములు జరుపబడినవి.

28-4-1908 శంకరజయంతినాడు ఉత్సవ
ములు ప్రారంభింపబడినవి. వేగుజామున 4
గంటలపాటు శ్రీచినముత్రేవి సుబ్బరావుపార్వీ
వారి నాదస్వరముతో కార్యక్రమము ప్రారంభ
మైనది. శ్రీ మల్లాప్రగ్గడ రంగరావుగారు
ధ్యానప్రార్థనలను నడిపిరి. హైదరాబాదు
నుండి వచ్చిన శ్రీ జన్వంతసింహగారు యోగ
వ్యాయామకత్వలను ప్రారంభించిరి. పూజా
హోమములను మదరాసు మైలాపూరు శ్రీ
రామకృష్ణమఠమునుండి విచ్చేసిన శ్రీ శుద్ధ
సత్త్వానందస్వాములు జరిపిరి. తీర్థప్రసాదవిని
మయములతో అప్పటి కార్యక్రమము ముగి

సినది. సాయంసమావేశమున శ్రీశుద్ధసత్త్వానందస్వామి ప్రభృతులు పరమహంసరామకృష్ణప్రార్థనా గేయములను పాడిరి. ఆది శంకరులయు పరమహంస శ్రీరామకృష్ణునియు జీవిత శీషములనుగూర్చి శ్రీశుద్ధసత్త్వానందస్వాములును, గాయత్రీపీఠాధిపతులగు శ్రీవిద్యాశంకరభారతీస్వాములును ఉపన్యసించిరి.

మఱునాడు (29-4-1963) ప్రార్థనలును యోగవ్యాయామకక్ష్యలును మామూలు ప్రకారము జరిగినవి. ప్రొద్దున 7-30 గంటలప్పుడు శ్రీశుద్ధసత్త్వానందస్వాములు గీతాసందేశమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. నాటి సాయంసమావేశమందు శ్రీశుద్ధసత్త్వానందస్వాములేగాక శ్రీజమ్మలమడక మాధవరామశర్మగారును, శ్రీవివేకానందస్వామినిగూర్చియు లోకమున కాయన యొసగిన తాత్త్విక సందేశమునుగూర్చియు ఉపన్యసించిరి. శ్రీవివేకానందస్వామిసూక్తులను సంస్కృతభాషలోని కనువదించినచో వానికి శాశ్వతత్వమును విశ్వవిఖ్యాతియు కల్గు నని శర్మగారు సూచించిరి. (శ్రీ)రామకృష్ణానందస్వాముల ఆశీస్సులను బడసిన ఆవివేకానందమందిర పరిశ్రేతను కొనియాడి త్వరలోనే అచట నూతనభవన నిర్మాణము నిర్వహింపమగు నని శ్రీశుద్ధసత్త్వానందస్వాము లనిరి. సదస్సులు కరతాశీర్ధనులతో అభినందించిరి. అప్పటికప్పుడే దాదాపు రెండువేలరూపాయల వఱకు విరాళములు వాగ్దత్తము లైనవి.

మూడవదినము (30-4-1963) కార్యక్రమములోని ముఖ్యాంశములు— శివగంగ పీఠాధిపతులు ఉపనిషత్తులనుగూర్చి కావించిన ఉపన్యాసము. శ్రీకుప్పా లక్ష్మణావధానిగారు

విద్యారణ్యస్వామినిగూర్చి కావించిన ఉపన్యాసము.

నాల్గవదినము (1-5-1963) ప్రొద్దున శ్రీశివగంగస్వాముల అధ్యక్ష్యమున కల్యాణదుర్గమువారగు శ్రీవాసుదేవశాస్త్రులవారు శ్రీభగవద్గీతయందలి నవమాధ్యాయమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. నాటిసాయంసభలో శ్రీశివగంగస్వాములవారు శ్రీకృష్ణతత్త్వమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

2-5-1963 నాడు పూర్వాహ్నసమావేశమున శ్రీవాసుదేవశాస్త్రులవారు తమగీతోపన్యాసమును కొనసాగించిరి. సాయంసభలో శ్రీశివగంగస్వాముల రామతత్వోపన్యాసమును శ్రీరామభజనయు జరిగినవి.

3-5-1963 నాడు ప్రొద్దున కఠోపనిషత్తునుగూర్చియు, సాయంకాలము దేవీతత్త్వమునుగూర్చియు శ్రీశివగంగస్వాము లుపన్యసించిరి. విజయవాడ రామకృష్ణసమితివారు రామకృష్ణమతప్రచురణములను అమ్మునట్టి పుస్తకాల అంగడిని ఆమందిరమున ప్రారంభించిరి.

1963 మే నెల 4, 5 తేలులలో ఉపనిషత్తులనుగూర్చి శ్రీశివగంగస్వాములు ఉదయవేళలందును, శ్రీవివేకానందస్వామి జీవితమునుగూర్చియు ద్వైతసిద్ధాంతమునుగూర్చియు సాయంవేళలలో శ్రీఅనుభవానందస్వామియు, మాతాజీయు ఉపన్యసించిరి. ఆరెండుదినముల రాత్రులందు మదరాసు మతమునుండి శ్రీసర్వజ్ఞానందస్వాములు తెచ్చిన “శ్రీరామకృష్ణ”, “శారదాదేవి”—జీవితచరిత్రలను తెల్పుచలనచిత్రములు హిందూకళాశాలహాలులో ప్రదర్శింపబడినవి.

6-5-1963 నాటి ప్రొద్దున గాయత్రీ పీఠాధిపతులగు శ్రీవిద్యాశంకరభారతీస్వాములు భగవద్గీతనుగూర్చియు అందు ముఖ్యముగ నవమాధ్యాయమునుగూర్చియు ఉపన్యసించిరి. నాటి సాయంకాలము విద్యాశంకరభారతీస్వాములే సభాధ్యక్షులుగ నుండి పతంజలిసూత్రములను గుఱించి ఉపన్యసించిరి. నెల్లూరివారగు డాక్టరు పుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డిగారు “ఉత్పాదకాాయము”ను గూర్చి మహోజ్వలముగ ఉపన్యసించిరి. దాని సాధనవిషయములైన పెక్కువిశేషములను చేసి చూపిరి. శ్రీజన్మంత సింహగారు యోగాసనములను ప్రదర్శించి అందుంగూర్చి ఉపన్యసించిరి. శ్రీజనార్దన్ గారి నాయకత్వమున ప్రాంతీయమువకులును యోగాసనముల ప్రదర్శించిరి.

7-5-1963 ప్రొద్దున శ్రీశివగంగస్వాములు ఉపనిషత్తులనుగూర్చిన తమ ఉపన్యాసములను ముగించిరి. సాయంకాలము మాతాజీయు శ్రీ అనుభవానందస్వాములును భక్తినిగూర్చియు పరమహంస శ్రీరామకృష్ణనిగూర్చియు ఉపన్యసించిరి. కుమారి లక్ష్మీయు, కుమారి గిరజయు—(ఎనిమిదేండ్ల, ఏడేండ్ల వయస్సువారు) తమ నృత్యగానములలో శ్రీ వివేకానందస్వాముల జీవితచరిత్రమును ప్రదర్శించిరి. శ్రీరామాయణమును ఆడి పాడిన లవకుశులను వారు జైప్రికి తెచ్చిరి. నాడు సస్సింహజయంతి కావున శ్రీచల్లపల్లి సత్యనారాయణ, కుందాపిచ్చయ్యపార్టీవారు కూచిపూడి శైలిలో ప్రహ్లాదచరిత్ర యక్షగానమును పాడిరి.

8-5-1963 : యజ్ఞోత్సవమున కిది చరమ దినము. మంగినిపూడికి అందఱును బస్సులలో పోయి సముద్రస్నానము చేసిరి. డా॥ ఎ.ఎన్. రావుదంపతులు, శ్రీలంకా రామనాథంగారి

పౌరోహిత్యమున నవగ్రహపూజను హోమాదులను జరిపించిరి. సుమారు 1,500 మంది దరిద్రనారాయణులకు అన్నసంతర్పణ జరిగినది. నాడు వైశాఖపూర్ణిమ, బుద్ధజయంతి, సాయంసభకు శ్రీ కుర్రాళం పీఠాధిపతులు అధ్యక్షత వహించి తమ గురువుగారైన శ్రీవిమలానందభారతీస్వాములపేరట నొక గ్రంథాలయమును ఆవిష్కరించిరి. డాక్టరు రామ్ గారు, శ్రీజంధ్యాల సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారును బుద్ధదేవుని సందేశమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. నెల్లూరినుండి వచ్చిన కుమారి నిర్మల కాశేపు పిట్టలువాద్యక చేరీ చేసెను. శ్రీ కొమ్మ లక్ష్మీనరసింహంగారు మృదంగము వాయించిరి. శ్రీవివేకానందయజ్ఞమహోత్సవమున కార్యనిర్వాహక లండణ్ కిని నాటిరాల్ ఎమ్. షర్మనాథరావుగారు విందుచేసిరి.

9-5-1963 కార్యనిర్వాహకుల నెల్ల నభి నందించుటకు ఒక సభ సమావేశమైనది. ఆర్టు పేపరుమీద ముద్రింపబడిన శ్రీవివేకానంద స్వామిఫోటోలు అందఱికిని పంచిపెట్టబడినవి. మదరాసు ఆకాశవాణి కళాకారులైన శ్రీ మల్లిక్ గారు పాడిన భక్తిగేయములతోను విశ్వతాపహరకముగ షర్జన్యదేవుడు ప్రసాదించిన మితవృష్టితోను కార్యక్రమము పూర్తియైనది.

శ్రీరామకృష్ణ మఠము - మదరాసు
రామానుజ బుద్ధ జయంతులు

12-5-1963 నాటి సాయంకాలము రామానుజజయంతిని కొనియాడుటకై మఠమండపమున కూడిన సదస్సులో శ్రీమత్పరమాత్మానందస్వామి శ్రీరామానుజుల జీవితోపములగూర్చి ఉపన్యసించిరి. 19-5-1963 నాటి సాయంకాలము బుద్ధజయంతి కొనియాడుటకై

మతమండపమున భక్తసభ సమావేశమైనది. ప్రొఫెసరు కె. ఆర్. ఆర్. శాస్త్రిగారు గౌరవము బుద్ధుని ఆశయములనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. సభాధ్యక్షులైన శ్రీమద్రంగనాథానందస్వాములు బాధమునకు మునుపటి, సమకాలపు, పెనుకటి — సనాతన ధర్మచరిత్రమును సంక్షేపముగ తెలిపి బుద్ధదేవుని సందేశమును వివరించిరి.

రకములైన క్రీడలకు అవకాశము కల్పింపబడినది. మైలాపూరు రామకృష్ణసెంటినరీ ఎలిమెంటరీస్కూలులో ఈ సంవత్సరము 254 బాలురును, 188 బాలికలును మొత్తము 447 మంది చదివినారు. మల్లియన్నరెడ్డి (చెంగల్పట్టణం) లోని హైయరు ఎలిమెంటరీస్కూలులో ఈసంవత్సరము చదివిన వారు 22 బాలికలు, 146 బాలురు.

రామకృష్ణమిషను స్టూడెంట్సుహోము
1962-63 నివేదిక

ఈసంవత్సరమున ఇందుండిన వివిధవర్గాల విద్యార్థుల సంఖ్య హైస్కూలువారు 145, కాలేజీవారు 30, టెక్నికల్ శాఖవారు 106; మొత్తము 281; ఉచితభోజనవసతి పడసిన విద్యార్థులలో 74 గురు నిమ్నవర్గాలవారు. మిషనువిద్యాలయంలో లాంఛికవిద్యతోపాటు నైతికమతవిద్యయుకరపబడుచుండినది. పెక్కు

హోముచరిత్రలో ఈసంవత్సరపు గొప్ప సంభవము: శ్రీవివేకానందస్వామి శతతమ జయంతి మహోత్సవజ్ఞాపకముగా బహు ప్రయోజనముల కుపయోగపడు ఒకహాలు నిర్మింపబడినది. 8-3-1962 నాడు ఈహాలుకు శ్రీమలైలాసానందస్వాములు పునాది వేసిరి. నిర్మాణము పూర్తియైన తర్వాత 6-3-1963 నాడు శ్రీమద్వీరేశ్వరానందస్వాములు దీని నావిష్కరించిరి.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

ఈ జ్యేష్ఠమాస సంచికతో పంచొమ్మిదవ సంపుటము పూర్తియగును. ఆషాఢమాస సంచికతో క్రొత్త సంపుటము ఇరువదియవది ప్రారంభ మగును. క్రొత్త సంవత్సరము ప్రారంభ మగుచున్నందున ఆంధ్ర మహాజనులు ఈ ప్రతీక నెప్పటియట్లు ఆదరింతురని నమ్ముచు సంవత్సరచందాలను జూలై 10-వ తేదీకిలోపుగ అందజేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము. వసతిలేనందున చందాలను చాలింప నెంచినవారుకూడ ముందుగా తెలుపవలయునని కోరుచున్నాము. తెలుపకపోయిన సంచికను వి. పి. గా పంపి నష్టపడవలసివచ్చును. శ్రీవివేకానందస్వామి శతతమజయంతి ప్రత్యేకసంచిక అచిరకాలమున వెలువడవలసియున్నందున జూలై సంచిక ప్రత్యేకసంచికగాకాక మామూలుసంచికగానే యుండును.

మేనేజరు,

1.6.1963.

శ్రీరామకృష్ణమఠము, మద్రాసు-4.

గ్రంథపరిచయం

[సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేవారు రెండేసి ప్రతులు పంపవలె అని మనవి]

భక్తిరంజని

[మొదటిభాగము]

సంగీతగ్రంథము [సర్వ సాహిత్య తాళాం గముల గుర్తులతో].

గ్రంథకర్త: సంగీతరత్న ఏలూరి సీతారామ్, వెల: రు. 1-25 న.పై.

ప్రతులకు: ప్రిన్సిపాల్, ఎస్. కె. ఎస్. సంగీతకళాశాల, నర్సాపురము, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

సామవేదం సంగీతమయం. స్వరప్రధానమైనది సంగీతం. స్వరములు సప్తవిధములు. చిన్నచిన్న విభాగాలైన సప్తస్వరములు ఒకదాని కొకటి మేళవింపబడి రాగములై యొప్పుడుచున్నవి. రాగమందే అనురాగం జనిస్తుంది. అప్పుడే ఆనందం కలుగుతుంది — ‘ఆనందో బ్రహ్మేతివ్యభానాత్’ — భగవత్సాక్షాత్కారమూ ఆనందముచేతకలుగుచున్నది. నాదబ్రహ్మపాసకుడైన త్యాగరాజమున్నగు వారు నాదోపాసన చేసి జన్మమును సార్థకపఱచుకొన్నారు.

ఇక ‘భక్తిరంజని’లో — అదిశంకర భగవత్పాదల — ‘భజగోవిందశ్లోకాలతో, శ్రీసుబ్రహ్మణ్య కవికృత ఆధ్యాత్మరామాయణకీర్తన, శ్రీభాస్కరకవికృత భగవద్గీతాసార కీర్తన, సదాశివబ్రహ్మాండకృత వేదాంతకీర్తన, నారాయణతీర్థ తరంగము, శ్రీత్యాగరాజ స్వామికృత ద్విధాతుదివ్యనామకీర్తన, ఏకధాతుదివ్యకీర్తన, జయదేవకృత ఏకాదశాష్టపది’ మున్నగు వీటికి స్వరకల్పనచేశారు సంగీతరత్న ఏలూరి సీతారామ్ గారు. అంతేగాక రాగములలో ముఖ్యములైన ‘ధన్యాసి బిలహరి, ఆనందభైరవి, శంకరాభరణం, శుద్ధ సావేరి, కాంభోజి, కేదారశాళి’ మున్నగువాటికి సామాన్యలక్షణములను ఇందు పొందుపఱచారు.

ఇది సంగీతాభ్యాసకులు, విద్వాంసులుతమ దగ్గఱ ఉంచుకోదగిన గ్రంథం.

సంస్కరింపబడి చిత్తమునకానందం ఏది కల్గిస్తుందో అదే సంగీతం. అప్పుడే “శిశు ర్వేత్తి పశుర్వేత్తి వేత్తి గానరసం ఘణి” — అను నార్యోక్తి సార్థకమవుతుంది.

—వేదం రామశాస్త్రి.

గీతామకరందము

రచయిత : శ్రీ విద్యాప్రకాశానందగిరి స్వాములవారు.

ప్రాప్తిసానము : మేనేజరు, శ్రీశకుబ్రహ్మ శ్రమము, శ్రీశకుబ్రహ్మశ్రమముపోస్టు, కాళహస్తి, చిత్తూరుజిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్.

రాయలు పుటలు 1103, వెల రూ. 10.

ఉపనిషత్తులు, బ్రహ్మసూత్రాలు, భగవద్గీత—అనే ప్రస్తావత్రయంలో గీతా ప్రాముఖ్యం అనన్యదృశం. “ఓమానవుడా అన్నింటిని విసర్జింపుము, దేవు నొక్కనినే ఆశ్రయింపుము — అనుటే గీతోపదేశము” అన్నాడు పరమహంస శ్రీరామకృష్ణుడు. “గీతాసింహనాదము చేయు శ్రీకృష్ణుని అర్చింపవలసిన దినము లీని, శ్రీకృష్ణుడు గీతయొక్క మూర్తిభావము, శరీరమందంతయు అతితీవ్రమగు క్రియాతత్పరత ముఖమునందు వినీలాకాశమును బోలు అగాధ శాంతిగాంభీర్యములు — ఇదియే గీతలోని కేంద్రభావము” — అన్నాడు శ్రీ వివేకానందస్వామి. “ప్రసిద్ధమైన గీతా శాస్త్రము వేదబోధనల అన్నింటి సారసంక్షేపము, భగవద్గీతను చదువునప్పుడు నాకు కలుగునంతటి పరనిర్వృతి (బైబిలులోని సెర్మన్ ఆన్ ది మాంటు (పర్వతాగ్రప్రవచనము) ను చదివినప్పుడు పైతము కలుగదు” అని చెప్పినాడు గాంధీమహాత్ముడు. “ఉన్న భావలలో ఇంతటి చక్కని గ్రంథమును ఇట్టి అప్పటమైన వేదాంతగేయమును వేతాకటిలే దని” విలియము వాన్ హంబాలు కొని

యాడినాడు. బుద్ధయుగమునకంటెనుకూడ ముందే అవతరించిన ఈగ్రంథప్రామాణ్యము నానాటికి హెచ్చుచున్నదే గాని తగ్గలేదు. దీనిని ప్రమాణీకరించుకొనని సిద్ధాంతం లేదు. దీనికి తెక్కలేనన్ని వ్యాఖ్యానాలు ఇతః పూర్వము వ్రాయబడినవి. ఇప్పటికిని వ్రాయబడుచునే యున్నవి.

ఇప్పుడు సమీక్షింపబడుచున్న వ్యాఖ్యాన ప్రత్యేకత: మొదటినుండి తుదివఱకు వైపుల్యము, వైశద్యము, సారశ్యము అను గుణములు పోషింపబడియున్నవి. ప్రతివాక్యమును అనుభవిపరీవాహమని స్పష్టమవుతున్నది. 210 పుటల ఉపోద్ఘాతము సర్వవిషయసంపన్నము. పూర్వవ్యాఖ్యానాలలో లేని విషయాలు ఇందులో ఉన్నవి — అని చెప్పడం సాహసమవుతుంది కాని వానిలోని సకలవిషయములను సామాన్యుల అవగాహనకు అందజేసే ప్రయత్నంలో ఈవ్యాఖ్య పరిపూర్ణసిద్ధిని పొందినదంటే అతిశయోక్తి కాదు. పతితలసౌకర్యము అకారాది శ్లోకానుక్రమణిక కడపట చేర్చబడిఉంది.

పద్యనాభుని ముఖపద్యమునుండి వినిర్గతమగుటచేత భగవద్గీతయే మకరందము. అందలి సర్వవిషయవివరణదక్షమైన ఈ వ్యాఖ్యకున్న మాధుర్యంచేత మకరందతృప్తి అన్వర్థమయినది. గీతాధ్యైత లందఱు తిప్పక చదువవలసిన సర్వాంగసుందరమైన వాఖ్య ఇది.

—“ప్రభాకర్”.

శ్రీ వివేకానందస్వామి శతతమ జయంతి ప్రచురణములు

ఆంధ్రపాఠకులకు అమూల్యతరుణము

శ్రీవివేకానంద సంపూర్ణగ్రంథావళి

ప్రతిభోజ్యులైన ఆంధ్రపండితులచే ఆంధ్రీకరింపబడి 10 సంపుటలుగా ప్రకటింపబడుతున్నది. ప్రతిసంపుటలోను దాదాపు 500 పుట లుంటాయి. ఖరీదు:- అట్టబైండుసెట్టు రు. 50 లు. కాలికోబైండుసెట్టు రు. 45 లు. పోస్టేజి ప్రత్యేకం.

స్వామిజిసం దేశం మాతృదేశభక్తిభరితం, ప్రాణప్రదం, ఆత్మోత్తేజకరం, విశ్వజనీనం. అది సమగ్రంగా ఆంధ్రమహాజనులకు అందడం ఇదే మొదటిసారి. స్వామిజీది దివ్యదృష్టి. ఆయన అమోఘ పరిష్కారవిధానం సూచింపని ముఖ్యసమస్య అంటూ లేదు. ఆయన గ్రంథావళిని చదివినవారికి ఉత్సాహమును ఉదాత్తతయున్నాకలుగక తప్పదు.

వివరములు :

మొదటి సంపుటము	: 575 పుటలు	అట్టబైండు రూ. 5/-	కాలికో రూ. 6-50
రెండవ సంపుటము	: 553 ,,	,, రూ. 5/-	,, రూ. 6-50
మూడవ సంపుటము	: 586 ,,	,, రూ. 5/-	,, రూ. 6-50
నాల్గవ సంపుటము	: 592 ,,	,, రూ. 5/-	,, రూ. 6-50
అయిదవ సంపుటము	: 544 ,,	,, రూ. 5/-	,, రూ. 6-50
ఆఱవ సంపుటము	: 585 ,,	,, రూ. 5/-	,, రూ. 6-50
ఏడవ సంపుటము	: 570 ,,	,, రూ. 5/-	,, రూ. 6-50
ఎనిమిదవ సంపుటము	: 544 ,,	,, రూ. 5/-	,, రూ. 6-50

విలాసము :

మేనేజరు,

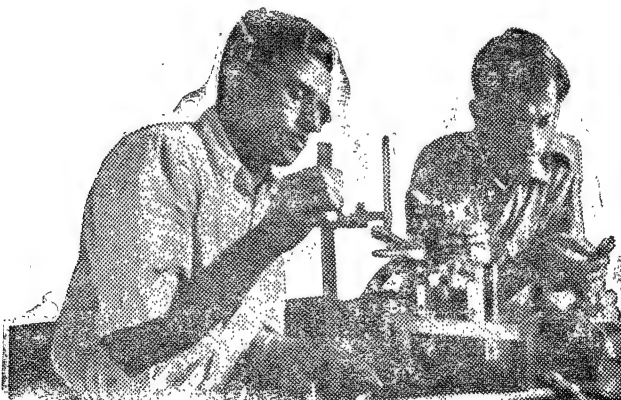
శ్రీ రామ కృష్ణ మఠము

మైలాపూరు : : మద్రాసు - 4

మీరు చేసే పని ఏదైనా...

దానిని మీరు
భారత దేశాభివృద్ధికి
చేస్తూన్నారన్నమాట

మీరు, మీ జీవితం, మీరు చేసే పని - భారతదేశం పట్టణం కావడానికి, సమర్థతను పెంపొందించుకొనడానికి చేస్తూన్న కృషిలో ఒక భాగమే. మీరు చేసే పని ఏదైనా సమర్థతతో చేయండి; పని నిలిచిపోవడం, మందగించడం ముచ్చుకైనా కనపడరాదు. కృత నిశ్చయమైన మీవంటి లక్షలాది వ్యక్తుల కృషి ఫలితముగానే విజయం సాధించబడుతుంది

మన దేశాభివృద్ధికి, దేశరక్షణకి
కృతనిశ్చయముతో పనిచేయండి

DA 63/P2

OUR ENGLISH PUBLICATIONS

	Price, Rs. nP.
Sri Ramakrishna the Great Master (2nd Edn.) (Calico)	25 00
" " (Morocco)	35 00
The Gospel of Sri Ramakrishna (3rd Edn.) (Calico)	20 00
" (Morocco)	30 00
Ramakrishna: Prophet of New India	10 00
Sri Ramakrishna	1 50
Sayings of Sri Ramakrishna (9th Edn.)	5 00
Ramakrishna Upanishad (2nd Edn.)	1 00
Tales and Parables of Sri Ramakrishna (2nd Edn.)	2 50
The Ramakrishna Mission its ideals and activities (6th Edn.)	0 50
Sri Ramakrishna and His Mission (2nd Edn.)	0 62
The Master and the Disciple	2 00
Sri Ramakrishna and Sarada Devi	2 50
Holy Mother Sri Sarada Devi (Gambhiranandaji) (3rd Edn.)	
(Ordinary)	7 00
(Calico)	9 00
Sri Sarada Devi the Holy Mother (Tapasyanandaji) (Ordinary)	6 50
(Calico)	8 00
Inspired Talks (Swami Viveka- nanda) (8th Edn.) (Board)	2 00
(Calico)	3 00
Hinduism (6th Edn.)	1 00
Education (6th Edn.)	1 00
The Eternal Companion (3rd Edn.) (Ordinary)	2 25
(Calico)	3 25
For Thinkers on Education (Swami Ramakrishnananda)	3 00
The Story of a Dedicated Life (Life of Swami Ramakrishnananda)	3 00
The Message of Eternal Wisdom (Swami Ramakrishnananda)	3 00
God and Divine Incarnations (Swami Ramakrishnananda)	2 25
The Ancient Quest (Swami Ramakrishnananda)	1 50
Sri Krishna. The Pastoral and King- maker (Swami Ramakrishna- nanda) (5th Edn.)	1 25
Life of Sri Ramanuja (Board)	4 00
(Cloth)	5 00
Isavasya Upanishad (7th Edn.)	0 75
Kena Upanishad (6th Edn.)	0 75
Katha Upanishad (9th Edn.)	1 50
Adventures in Religious Life (2nd Edn.) (Board)	4 00
(Cloth)	5 00

	Price, Rs. nP.
Taittiriya Mantrakose	1 00
Prasna Upanishad (5th Edn.)	1 00
Mundaka Upanishad (6th Edn.)	1 00
Mandukya Upanishad (7th Edn.)	0 75
Taittiriya Upanishad (4th Edn.)	2 00
Atareya Upanishad (3rd Edn.)	1 00
Svetasvatara Upanishad (3rd Edn.)	1 50
Chandogya Upanishad	8 00
Brihadaranyaka Upanishad (2nd Edn.)	7 50
Mahanarayanopanisad	5 00
Srimad-Bhagavad-Gita (Swami Vireswarananda, with Sridhara's Gloss)	7 00
Bhagavad-Gita: the Song of God (4th Edn.)	2 75
Upadeshasahasri (3rd Edn.)	3 50
Atmabodha (2nd Edn.)	4 00
Yatindramataupika	5 00
Srimad Bhagavatam: The Wisdom of God (2nd Edn.)	3 50
Stotratratna (2nd Edn.)	0 75
Divine Life (4th Edn.)	3 00
Universal Prayers (5th Edn.)	2 25
Prince of Ayodhya (Ordinary)	3 00
(Calico)	4 50
Vedic Religion and Philosophy (4th Edn.)	2 50
Narada Bhakti Sutras (3rd Edn.)	2 00
Vakyavrtti & Atmajnanopadesha- vidhi (2nd Edn.)	1 00
Devi-Mahatmyam (Chandi) (2nd Edn.)	2 00
Saint Durga Charan Nag (3rd Edn.)	2 25
Thus Spake Sri Ramakrishna (7th Edn.)	0 40
Thus Spake Holy Mother (3rd Edn.)	0 40
Thus Spake Vivekananda (9th Edn.)	0 40
Thus Spake The Buddha (4th Edn.)	0 40
Thus Spake Sri Krishna (2nd Edn.)	0 40
Thus Spake The Christ (3rd Edn.)	0 40
Thus Spake Prophet Muhammad (2nd Edn.)	0 40
Thus Spake Guru Nanak	0 40
Worship of Sri Ramakrishna	1 00
A Man of God (Ordinary)	3 00
(Calico)	4 00
Buddha and Our Heritage	0 40
Path to Perfection (7th Edn.)	0 40
Consolations (3rd Edn.)	0 31
Women of India (4th Edn.)	0 25
Spiritual Life	0 06
Path Beyond Sorrow	0 06

Please ask for the Detailed Catalogues of our Tamil and Telugu Books

SRI RAMAKRISHNA MATH, Publication Dept., MYLAPORE, MADRAS-4

JUST OUT!

NEW BOOK

THUS SPAKE GURU NANAK

Choicest sayings of the great Guru

Compiled by

SWAMI SUDDHASATWANANDA

This is the 8th in our popular Thus Spake Series,
very handy, attractive and instructive with a
beautiful Tri-colour picture of
Guru Nanak on the cover.

Price : 40 nP. only

SRI RAMAKRISHNA MATH

MYLAPORE

::

MADRAS-4

జ్ఞాన యోగము

(శ్రీమద్వివేకానందస్వామి ప్రణీతము)

అనువాదకులు : కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

జ్ఞానయోగమునుగూర్చిన సమస్తవిషయములు, వివిధ దృక్పథములనుండి విచారించి, వివిధ శీర్షికలక్రింద విభజింపబడి, సర్వజనులకు—సిద్ధులకు, బద్ధులకు; పండితులకు, పామరులకు—అందరికిని ఉపయుక్తములు, సుబోధములు నగునట్లు అనువదించబడియున్నవి.

అకారాద్యనుక్రమణికాసహితము

480 పుటలు

(ద్వితీయ ముద్రణము : చక్కని అట్టబైండు)

వెల : రూ. 4-00

అద్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

పం దొ వ్వి ద వ సం పు ట ము

౧౯౬౨ జూలై శుభకృత్తు-ఆషాఢము నుండి ౧౯౬౩ జూలై శోభకృత్తు-జ్యేష్ఠము వఱకు

సంపాదకులు :

శ్రీ శుద్ధ సత్త్వానందస్వామి
శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము, ఎమ్. ఏ., బి. ఓ. ఎస్.

శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4.

సాలు చందా రూ. 4.

విశిష్టత 37 న.పై.

అ క రా ది సూ చి

అర్చన	భార్య విద్యా దేవకులపతి	౫
అష్టాదశపురాణములు	శ్రీ దై. కోటిశ్వరశాస్త్రిగారు	౫౨
ఆస్తిక్యం	శ్రీ పున్నావజ్ఞుల సీతారామబ్రహ్మంగారు ౧౧౭, ౧౬౫, ౧౮౨, ౨౩౧, ౩౩౭, ౩౭౧	
ఇహలోకమున జ్ఞానుల జీవిత వైఖరి- శ్రీవివేకానందస్వామి	శ్రీ యతీశ్వరానందస్వామి	౨౫౩
ఉపనిషత్తులు	ఆచార్య శ్రీమతి వారణాసి వరలక్ష్మమ్మగారు	౧౮
ఉపనిషద్వాఙ్మయము	శ్రీయుతులు పాటీలు తిమ్మారెడ్డి, ఎమ్.ఏ., బోయన పల్లి రామారావు, బి.ఏ., గారలు	౩౩౦
కాళహస్తి మాణిక్యము, శ్రీ	శ్రీ నిడదవోలు పెద సూర్యనారాయణగారు	౨౦౧
కృష్ణసంగృహితి, శ్రీ	సంపాదకీయము	౧౧౭
క్రొత్తనిబంధనము-సూర్యపెద్ద మెంటు	ఆచార్య శ్రీ కొమాండ్లూరి కల్యాణరాంగారు	౧౦౧
ఖురానే వరీఫ్	ఆచార్య శ్రీ డి. చిన్నికృష్ణయ్యగారు	౧౦౬
గంగాధర స్తవము	విద్యాన్ దర్భా వేంకటకృష్ణమూర్తిగారు	౮౯
గురుగీతామాల, శ్రీమద్	శ్రీ మల్లాది సూర్యనారాయణమూర్తిగారు ఎమ్.ఏ., ౧౩౩	
గురుదేవస్మృతి, శ్రీరామకృష్ణ	శ్రీ పమిడికాల్య చెంచునరసింహశర్మగారు	౧౬౪
గురుదేవుడు శ్రీవివేకానందస్వామి	శ్రీ నదాశివానందస్వామి	౩౯౪, ౪౨౫
గుంధపరిచయము	... ౮౦, ౧౧౨, ౧౪౩, ౧౭౬, ౨౦౮, ౨౪౦, ౨౭౨, ౩౧౨, ౩౪౩, ౩౭౬, ౪౦౭, ౪౩౯	
గుంధములు, జై నమత	శ్రీ అం. కృష్ణమూర్తిగారు	౯౧
గుంధములు, భారతీయదర్శన	శ్రీయుతులు పాటీలు తిమ్మారెడ్డి ఎమ్.ఏ., బోయన పల్లి రామారావు బి.ఏ., గారలు, ౧౧౬, ౧౮౫, ౨౩౫	
గుంధములు, వైష్ణవుల వేదశాస్త్రాది	శ్రీ నే. రామదాసయ్యంగారు	౬౨
జగద్గురు శంకర వివేకానందులు, మహామేధావులు	శిరోమణి, విద్యాన్ శ్రీ వాదారి శ్రీనివాసశర్మగారు ౩౨౫	
జగన్మాత	శ్రీ వివేకానంద దివ్యవాణి	౧౫౦
జటాయుకృత శ్రీరామ స్తవము	శ్రీ కేశవతీర్థస్వామి	౩౫౭
తురీయానందలేఖావళి, శ్రీ	శ్రీ గురుపాదరేణువు	౨౦౩
తొలినుడి - శ్రీవివేకానంద జీవిత చరిత్రా ధ్యేతలకు	శ్రీ చిరంతనానందస్వామి	౨౫౪

త్రిపిటకములు	శ్రీ చిలువూరి మాధవకృష్ణకవి	౯౫
దీపావళీ ప్రాముఖ్యము	సంపాదకీయము	౧౮౧
దేశభక్తయోగి శ్రీవివేకానందస్వామి	బ్రహ్మచారిణి లలిత	౧౬౯
ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు	శ్రీ వేదం రామశాస్త్రి	౩౫౮
ధర్మవిజయము	శ్రీ ఓగోటి ఆనందరాముగారు బి.ఏ. ఆనధ్య	౧౨౭
నవభారత నిర్మాణంలో వివేకానం దుని పాత్ర	శ్రీ పున్నావజ్ఞుల సీతారామబ్రహ్మగారు	౨౫౫
నిర్వాణపట్నము	డాక్టరు ఓరుగంటి రామచంద్రయ్యగారు, ఎమ్.ఏ., పి.హెచ్.డి.	౧౯౬
సీతీసారము, రామాయణ	శ్రీ యెడ్లపాటి వెంకటసుబ్బారావుగారు	౩౩
పరమనిశ్రేయసము, శ్రీరామకృష్ణ నిలో దూపొందిన	సంపాదకీయము	౩౧౯
పరమహంస విలాసము, శ్రీరామ కృష్ణ	శ్రీ శ్రీ చిద్ధనానందగిరి స్వాములవారు	౪౩౦
పవిత్రగ్రంథములు	సంపాదకీయము	౯
పుత్రునిజ్ఞానమును పరీక్షించిన తండ్రి ప్రేమానందస్వామి, శ్రీ	... సంపాదకీయము	౪౦౪ ౨౮౪, ౩౫౧, ౩౮౪
బుద్ధదేవుడు	శ్రీ వివేకానందస్వామి	౪౨౦
భగవద్గీతయే ప్రత్యక్ష గీతాచార్యుడు	ఆచార్య శ్రీ జొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణమూర్తిగారు	౨౫
భాగవతము, శ్రీమద్, శ్రీకృష్ణసందే శము	శ్రీమత్ప్రభవానంద వాణి	౧౩౮, ౧౬౭, ౧౯౭, ౨౨౯
భారతదేశమునకు శ్రీవివేకానందుని సందేశము	బ్రహ్మచారిణి శర్వాణి	౨౯౪
భారతపునర్నిర్మాణవిధాన, శ్రీవివే కానందస్వామి	సంపాదకీయము	౨౫౦
మరందబిందువులు, శ్రీవివేకానంద	శ్రీ చిరంతనానందస్వామి	౨౪౭, ౨౭౭, ౩౨౩, ౩౮౨, ౪౧౩
మాతనుగూర్చి గురుదేవుని బోధా మృత బిందువులు	,,	౧౪౯
మాతృదేవి స్త్రీలకుగావించిన హిత బోధ	శ్రీ శుద్ధ సత్వానందస్వామి	౨౧౩
మాతృదేవి స్మృతులు, శ్రీ	శ్రీ విశుద్ధానందస్వామి	౨౧౯
మాధవానందస్వాముల సందేశము, శ్రీమద్	...	౨౪౧

మానసబోధము	ఆచార్య దర్శా వేంకటకృష్ణమూర్తిగారు	2
యోగానందస్వామి, (శ్రీ)	సంపాదకీయము	౪౧౬
రామాయణము - భారతము	శ్రీ కొత్తపల్లి సూర్యారావుగారు	౪౧
వార్తలు, విశేషాలు	... ౭౮, ౧౧౧, ౧౪౧, ౧౭౫, ౨౦౬, ౨౩౮, ౨౬౮, ౩౧౦, ౩౩౯, ౩౭౩, ౪౦౫, ౪౩౫	
వివేకానంద యతీంద్రసంస్తుతి, (శ్రీ)	విద్యాన్ సత్క-వి శ్రీ నాథ నాగార్యజీ	౩౧౭, ౩౪౧
వివేకానందవాణి, (శ్రీ)	సంపాదకీయము	౧౫౧
వివేకానందస్వామి శతతమజయంతి	...	౨౯౯
మహాత్మ్యములు, (శ్రీ)		
వివేకానందస్వామి సనా	శ్రీ యెల్లంరాజు చెంచుసుబ్బారావుగారు,	
మహాప్రవక్త	బి.కామ్., 'ఆనంద్యు', ఎల్.ఎల్.బి.	౨౮౯
వివేకానందస్వామి సూ సుధా	శ్రీ గ్రొత్త గారి శంకరరావుగారు	౩౪౯
రత్నములు, (శ్రీ)		
వివేకానందస్తుతి, (శ్రీ)	విద్యాన్ బులుసు వేంకటేశ్వర్లుగారు, ఎమ్.ఏ.	౨౪౭
వివేకానందస్వామిస్మృతి, (శ్రీ)	శ్రీ పమిడికాల్వ చెంచునరసింహశర్మగారు	౨౪౮
వివేకానందస్వామి సంస్మృతి, (శ్రీ)	శ్రీ యుథాంట్	౩౮౯
వివేకానందస్వాములనిత్యవాణి, సత్య	శ్రీ మొరార్జీ దేశాయ్ గారు	౨౭౯
వాణి, (శ్రీ)		
వివేకానందాష్టోత్తరశతనామస్తోత్రము		౨౪౪
వివేకానందులు, స్వామి	శ్రీ పాటీలు తిమ్మారెడ్డిగారు, ఎమ్.ఏ.	౨౬౦
వీరయోగి	భార్గవ విద్యాదేవ కులపతి	౨౪౬
వేదములు	శ్రీ కనుపర్తి మార్కండేయశర్మగారు	౧౩
శంకర రామానుజులు, (శ్రీ)	ప్రభాకర్	౪౨౨
శశిమహారాజ సంస్మృతులు	సంపాదకీయము	౮౫
శారద, శ్రీ, రామకృష్ణాదర్శ పర		౨౧౭
మావధి		
శారదాస్తుత్యనవాద గీతములు, శ్రీ	నే. భ.	౨౨౮
శివానందస్వామి, ధర్మప్రసంగములు	బ్రహ్మచారిణి లలిత	౨౨౬
శివానందస్వామి, శ్రీ, స్మృతి కథ	,,	౧౩౫
శైవ వాఙ్మయము	శ్రీ ఎన్. వి. డి. శర్మగారు	౭౧
సాందర్యలహరి	శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు ౧, ౮౧, ౧౧౩, ౧౪౫, ౧౭౭, ౨౦౯, ౨౭౩, ౩౧౩, ౩౪౫, ౩౭౭, ౪౦౯	

స్వామి - శిష్య సంవాదములు

(శ్రీమద్వివేకానందస్వామితోడి సంభాషణలు)

అనువాదకులు : కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

సాంసారిక సమస్యలు పరిష్కరించుకొనదలచినను సమాధిస్థితి సాధింపదలచినను ; రాజకీయవిశేషము లాకళింపదలచినను, లలితకళారహస్యము లవగతముచేసికొనదలచినను — ఇంతేల, తాకి కాతాకిక విషయములలో వేసినిగుఱించిగాని మీ పరిజ్ఞానము వృద్ధి గావించుకొన దలచినను ఈ గ్రంథమును తప్పక చదువుడు. నవభారతభాగ్యవిధాత శ్రీమద్వివేకానందస్వామిచంద్రులు శిష్యులతో కావించిన యీ ప్రసంగములలో వారి అనుభవసర్వస్వము రాశీభూతమై యున్నది. సులభశైలి, హృదయమును పట్టి యిచ్చు సంభాషణలు, ముచ్చటైన అచ్చుకూర్పు.

పుటలు : 552+12 (అకొరాది అనుక్రమణికతో)

వెల : రూ. 5/-

శ్రీ మద్భగవద్గీత

అనువాదకులు : శ్రీ నిర్వికల్పానందస్వామిలవారు

ఇది మూలశ్లోకములు, ప్రతిపదార్థము, ధారాళమగు అనువాదము, శ్రీధరీయ టీకాసారము, విశేషాంశములు, సానువాదగీతాపాఠక్రమము, ధ్యానమాహాత్మ్యములు, సమభావాత్మకములగు ఉపనిషద్వాక్యసూచిక, వేదాంతసూత్రసూచిక, గీతాశ్లోకసూచిక, శబ్దానుక్రమణిక—ఇన్నిటితో విరాజిల్లుచున్నది.

పుటలు : 480

(అందమయిన ఆఱవ కూర్పు)

వెల : రూ. 4

అదేమ : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

నీ బలమే

నీ జాతి బలం

సంపాదకులు : శ్రీ శుభకృష్ణానందస్వామి, శ్రీ శేలటూరి భక్తవత్సలము,
శ్రీ. శే. ఎన్. ఎస్. రాజన్ గారిచే ది జ్యోటిస్ ప్రెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ (మద్రాసు - 14) న ముద్రింపబడి,
శ్రీ శుభకృష్ణానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.